

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 17

1978 m. BALANDŽIO – APRIL 26 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NENORI GRĮŽTI NAMO

Arkadij Ševčenko, žymus Sovietų diplomatas, generalinis pasekretorius UN New Yorke, atsisakė grįžti į Maskvą. Jo šeima sugrįžo į Maskvą, po keltas valandas trukusių diskusijų su savo vėrininkais ir lydimais savo advokato, dar kartą patvirtino nusistatymą pasilikti JAV.

Už 100.000 dol. į metus algą iki gyvos galvos, jis žada išduoti Sovietų šnipų tinklą ir Sovietų strategiją dėl nusigrąžinimo ar grąžinimo gamybos apribojimo.

Ševčenko pareiškė, kad jis neatsisakys Sovietų pilietybės, tik noris gyventi JAV-se.

Sovietų slaptoji politika tuojau pat iš Genevos, Šveicarijos išsuntė jo sūnų Grigorijį į Maskvą, kuris buvo atvykęs su Sovietų delegacija dalyvauti Nusigrąžinimo Konferencijoje.

Įtariama, kad Ševčenko, buvęs aršus stalinistas, namo grįžus, būtų pareigose nužemintas ir supykęs, statga nutaręs pasilikti geresniam gyvenimui čia.

Sovietai tvirtina, kad Ševčenko pasidarė alkoholiškas, susipyrko su žmona, įstūmė jo į amerikietį.

Anot Time žurnalo, šioje šnipų klestėjimo eroje, yra galimybė, kad Ševčenko su tam tikru uždaviniu yra numatytas pačių sovietų "pasistalinti" į Vakarus...

ŠOVĖ Į PAKLYDUSĮ LEKTUVĄ

Du žmonės užmušti, 13 sužeisti, kai Sovietų MIG'ai šovė į Pietų Korėjos lėktuvą. Jis gabeną 113 žmonių iš Paryžiaus į Seulį ir paklydo iš kurso. Lėktuvo sparnas buvo apgadintas ir jis nukrito ant užšalusio ežero 220 mylių į pietus nuo Murmansko.

P. Korėja neturi diplomatinių ryšių su Sovietais, tai tarpininkauja pasitaikantiems JAV. Sužeistuosius globoja Norvegijos ligoninė, o Sovietai paslaiko tardymams pilotą ir jo padėjėją.

KOMBODIJOS KAINA

Iš Oslo praneša, kad užėmus komunistams 1975 m. balandžio mėn. valdžią Kam-bodijoje, žuvo apie 750.000 žmonių.

Washingtono prez. Carter'is pareiškė, kad Kambodijos vyriausybė elgiasi nehumanistiškai ir yra didžiausia pasaulyje žmogaus Teisė lau-žytoja. Jis kvietė visus pasaulio kraštus pasekti Kanados Parlamento pavyzdžiu ir pasmerkti vykdomus žlaurumus Kambodijoje.

Jau ne pirmą kartą "rojaus ideologai" įrodo, kuo jie grindžia savo tą kelią iki "rojaus". Tad kas gali tikėti

kad tokia ideologija "gertausta"?

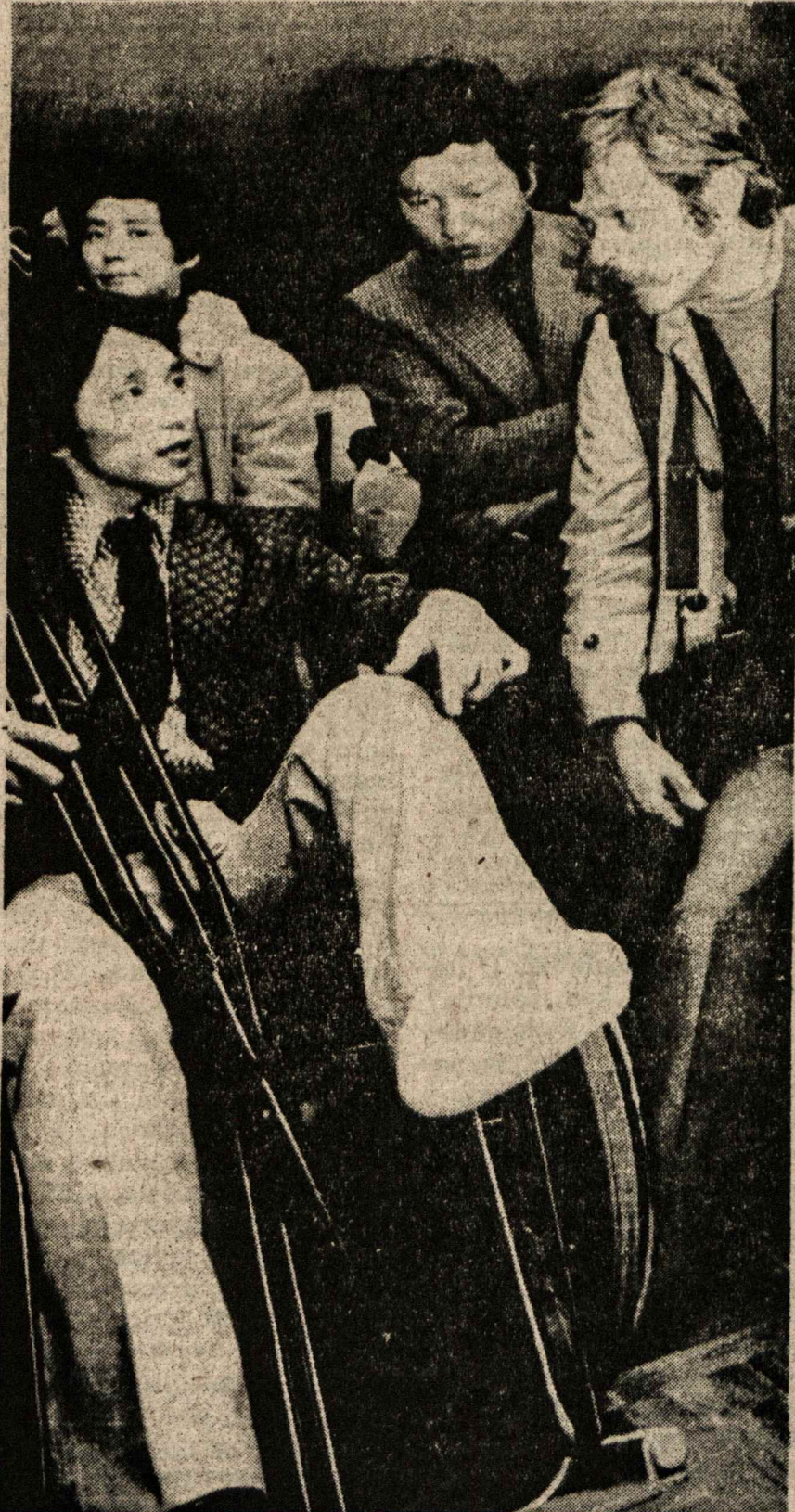
KENKSMINGIAUSIA TARŠA

Litūna statistika rūkantiesiems /o nemažiau tr nerūkantiems, nes jie priversti įtraukti dūmus/ rodo, kad milijonams žmonių kenksmingiausia tarša plaučiams yra cigaretės. Po jų seka Amerikos Plaučių Sąjungos žintomis: sulfuro oksidas – daugiausia iš anglų ir alyvos deginimo, karbono monoksidas ir hidrokarbonas, daugiausia iš automobilių motorų dujos, įvairios smulkios dalelės visų pagaminamų daiktų ir nitrogeno oksidai, ypač iš automobilių ir garų varomų įmonių.

Rekomenduoja sumažinti rūkymą, atskirti rūkančius nuo nerūkančių ypač viešose vietose, kur pasidaro didelė dūmų kondensacija.

KINIJA SIUS STUDENTUS Į JAV

Hong Kong'o laikraštyje pastrodė žinia, kad Kinija parinko grupę studentų pažengusioms studijoms JAV-se ir Europoje mokslui ir technikos srityje.

Sovietų MIG'ų pašauto P. Korėjos lėktuvo vienas iš sužeistų keleivių. ("The Gazette")

BENDRUOMENYBĖS

XII-JI MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Lituanistinių Mokyklų mokytojų ir jaunimo studijų savaitė jau vienuolika metų buvo ruošama Dainavos stovykloje. Šių savaitų rengėjai buvo JAV LB Švietimo Taryba, kurios pastangomis buvo kviečiama mokytojų studijų savaitės vadovybė ir su JAV Lietuvių Fondo finansine parama nugalimos finansinės problemos. Šiose studijų savaitėse, nors ir nedideliais kiekiais dalyvavo Kanados Lituanistinių Mokyklų mokytojai.

Mokytojų studijų savaitės programos daugumoje nagrinėjo Lituanistinių Mokyklų problemas, o susirinkęs jaunimas buvo įtrauktas į tautinių šokių, lietuvių kalbos ar tautodailės kursus. Savos laisvės siekiantis jaunimo elgesys ne kartą sukėlė drausmės problemas stovyklos vadovybei ir Dainavos administracijai, tačiau lietuvių organizacijose vykstantis ir pedagoginiam darbui besiruošiantis jaunimas visada buvo ir yra laukiamas Mokytojų Studijų Savaitėje.

Sunkiai iš anksto pravedama dalyvų registracija rengėjams ne kartą sudarė daug

netikrumo ir rūpesčių, kaip kad praėjusiais metais, nežinant ar stovykla įvyks, ar neįvyks, bei tik dviems savaitėms iki stovyklos pradžios. Norint šių bėdų išvengti, š. m. sausio mėn. pradžioje buvo išsuntinėta anketa visoms Lituanistinėms Mokykloms, prašant pasisakyti dėl dalyvų skaičiaus mokytojų studijų savaitėje, duodant pasirinkimą tarp Dainavos ir Kennebunkporto vietovių. Gavus daugumos atsakymus pastrodė labai menkas užsilaikavimas studijų savaitėje dalyvauti. Dėl 17-23 dalyvų Kennebunkporte, ar Dainavoje studijų savaitę suruošti praktiškai neįmanoma. Pradėjus ieškoti nedalyvavimo priežasčių, pastrodė dvi pagrindinės šios vasaros klūty: atostogų nesinaudojimas Pasaulio Lietuvių Dienoms Toronte ir LSS VI Tautinė skautų stovykla, kurios laikas sutapo su reguliaru mokytojų studijų savaitės laiku Dainavoje, pastoviai skiriamu ir neketinamam. Beliko geriausia išeitis – derintis prie Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte, prie jų jungiant Mokytojų Studijų Savaitės programą, sudarant sąlygas lituanistinio švietimo darbuotojams bei jaunimui iš visų pasaulio kraštų dalyvauti Mokytojų Studijų savaitėje ir Pasaulio Lietuvių Dienose.

Tokiam planui pritarė PLB, JAV LB ir Kanados LB vadovybės, Mokytojų Studijų Savaitės dienos buvo parinktos š. m. birželio mėn. 27, 28 ir 30 dienoms, po jų toliau dalyvaujant Pasaulio Lietuvių Dienose.

Dalyvaujantiems sporto žaidynėse yra skiriamos vakarinės sesijos. Tokios Mokytojų Studijų Savaitės rengimą paskatino Kanados LB švietimo Komiteto noras šią savaitę rengti Toronte / pirmą kartą Kanadoje / ,

kartu su JAV LB švietimo Taryba. Abejoms institucijoms nutarus bendrai ruošti XII JAV ir Kanados Mokytojų Studijų Savaitę, jos rengimo planai bei programa buvo aptarta Lituanistinių Mokyklų mokytojų suvažtyje Toronte ir Kanados LB švietimo Komiteto posėdyje š. m. kovo mėn. 18 dieną, dalyvaujant ir JAV LB švietimo Tarybos pirm. Brontui Juodeliui.

Kanados LB švietimo Komiteta pastėmė tvarkyti visus techniškuosius Studijų Savaitės surengimo darbus, jiems vadovauti pakviesdama L. Tamošauską, buvusį ilgametį Kanados LB švietimo Komiteto pirmtinką. Mokytojų studijų savaitės programos sudarymas, prelegentų pakvietimas ir informacija atiteko JAV LB švietimo Tarybai. Visus pastatymo darbus abi institucijos veda pilnu tempu. Kanados LB švietimo Komiteta jau užsakė 50 kambarių Toronto universiteto bendrabučiuose labai prieinama kaina. Čia vieno asmens kambarys supusryčiais septynioms dienoms kainuos apie \$70, o imant dviems su dviguba lova išeis apie \$55. asmeniui už savaitę. Nertubas vietų skaičius yra gauramas įtuksus intame The Royal York viešbutyje, kur vienos lovos kambarys dienai kainuos \$34, o dviejų lovų/dviems/kambarys yra \$40. Visos rezervacijos turi būti atliktos mėnuo prieš datą, ne vėliau gegužės mėn. 26 dienos.

Rezervacijos Toronte užto bendrabučiuose, imokant pusę pinigų už savaitę, atliekamos pas L. Tamošauską, 236 Dovercourt Road, Toronto, Ont. Canada, M6J 3E1, kartu pridodant ir \$5 asmeninį registracijos mokestį, reikalingą bendros Studijų Savaitės išlaidoms padengti. Visi prašomi paskubėti, nes

kambarių universitete tikrai pritrūks. Matintis /be pusryčių universitete/ kiekvienam teks individualiai. Mokytojų Studijų Savaitės visi posėdžiai vyks Royal York viešbučio patalpose, kur valgytojams bus padarytas grupinis papigimimas.

The Royal York viešbučio rezervacijos atliekamos tiesiai: The Royal York, Reservation Manager, 100 Front str. West, Toronto, Ont. Canada, M5J 1E3. Mokytojų Studijų Savaitės registraciją bus galima atlikti pradedant Studijų Savaitę, birželio 27 d. antradienį, nuo 9 iki 10 y. ryte, Royal York viešbutyje.

XII-ji Mokytojų Studijų Savaitė numatyta labai plati ir įdomi programa su žymiais prelegentais, grupinėmis diskusijomis, kas bus greitai paskelbta spaudoje. Visi lituanistinio švietimo darbuotojai ir šiam darbui besiruošiantis jaunimas kviečiami dalyvauti XII JAV ir Kanados Mokytojų Studijų Savaitėje Toronte, š. m. birželio mėn. 27-30 dienoms.

Kanados ir JAV LB švietimo Taryba

1978 m. kovo 27 d. Amsterdam, N. Y., mirė ilgametis Uzs. Reik. Ministerijos tarnautojas Jonas Gerutis. Nuliūdime liko velionio žmona Aleksandra, daktarė Regina, sūnus Jonas ir Šveicarijoje gyvenantis diplomatas dr. Albertas Gerutis.

Velionis buvo gimęs 1896 metais. Konsulinę tarnybą pradėjo 1921 metais Lietuvos Vice Konsulato Bausės sekretorium, o nuo 1925 metų Pasiuntinybės Rygoje ir vėliau Taline valdininku. Nuo 1931 metų buvo Lietuvos vice Konsulu Rygoje iki pat okupacijos.

Artėjant antrajai rusų okupacijai pasitraukė į vakarus, o 1949 metais su šeima persikėlė į J. A. Valstybės apsigyvendamas Amsterdam N. Y.

Nepriklausoma Lietuva

PANORAMA

BAŽNYČIA PRIEŠ EKONOMINĮ NUOSMŪKĮ

Knados didieji dienraščiai rašo, kad š. m. kovol 5 d. d. vnyū dīdīūjū religijū grupīū lyderiai išeikė Ottavos vyriausybei memorandumą dėl vis blogėjančios ekonominės padėties krašte. Reikia pabrėžti, kad tie patys dvasininkai jų pirmąjį memorandumą buvo jau išeikė 1977m. su išpėjimu, kad Kanadoje turtingieji eina dar turtingyn, kai neturtin-gieji gi smunką i neturtą vis giliau. Škart jau nurodo ma, kad kai 20% piliečių uždirbą net 44% tautos pajamų, tai kiti 20% i teuzdirba vos tik 3,9% (vienuolika kartų mažiau) ir todėl ragina- ma vyriausybę nedelsiant griebtis priemonių dėl įgyvendinimo garantuoto (mi-nimalinių pajamų) pelno.

Šalia protestantų, katali- kų vyskupų vardu dedama 3 parašai (A. Aubert, T. Clarke, B. Daley), bet vi- siems atrodo aiški kieta ranka gerb. Toronto arkivys kupo Pilypo Pockock, kuris priešingai savo pranokėjui aristokratiškam kardinolui p. James Mc. Gulgan (ne mažam lietuvių draugui) yra toli pramatus ekonomio teisingumo šalininkas - mažųjų bei silpnųjų naudai.

Ar krikščionybė yra tikrai neturtingųjų religija? Nežiū- rint stambių svyravimų - baudžiavos bei vergijos laikais, sprendžiant iš Pa- mokslo nuo Kalno, Krikščio- nybė skelbia, kad "lengviau kupranugariui pralysti pro adatos skylutę, negu turtuo- liui patekti i dangų." Sakoma Kanados katalikų 65% balsuo- ją per rinkimus už NDP (so- cial demokratų) gi alriū net 3/4, bet taip išeitū pa- gal senus protestantų prie- kaištus ir tai laikoma "at- vira paslaptimi". Kaip keista, kad turtingoji žaliavomis Ka- nada, jau keli metai turi di- džiuų deficitą ir jokiu būdu neįstengia sudurti galų su galais. Šių metų deficitas net galis siekti 9-10 bilijonų

dolerių. Tai - per daug, kai JAV deficitas tėra 27 biljo- nai, prie milžiniško apsi- ginklavimo išlaidų bei 45 bi- lijonų dolerių vien naftos importui, (Kanada impor- tuoja tik 6% naftos), o netur- tinga Japonija ir V. Vokietija visai neturi jokio deficito. Be to, valstybės skolų Kana- da turi jau apie 70 bilijonų, iš jų 3/4 užsieniui ir vien tik palūkanoms apmokėti kasmet turi išleisti milžinišką 6 1/2 bilijonų sumą. Kasmet didi- dama deficitą, Kanada bren- da vis giliau i skolą. "Poetai Ottavoje" siūlo sukurti nei 1.000.000 naujų darbų, jei bus sutelkta tam 150 bilijonų fondas ir užmiršta, kad ne- pristabdant imigraciją, tą milijoną naujų darbų per 9 metus užpildys vien imi- grantai. Pagal naują įstaty- mą, nuo liepos 1, 1977m., at- vykstantiems i Kanadą rei- kės čia išgyventi 40 metų (buvo tik 10) kad gauti senat- vės pensiją. "uo bus bandoma sumažinti imigraciją. Bet ka- žin ar sekmingai? Bedarbių Kanadoje esą 1.600.000 sa- ko Joe Clark, konservatorių vadas (Toronto Star 17.3.1978, 1978.), taigi arti 13% dirban- čiųjų; šį skaičių jau anksčiau buvo išskėjęs ir Ed Broad- bent, NDP lyderis, pabrėžda- mas kad Ottavos valdžia be- darbiais laikanti vos 1 mili- joną tų kurie sau gauna be- darbų pašalpas (tuo dary- dama 60% klaidą). Deja be- darbiai yra mūsų atelčiai pavojus, (nes jie nebeturi ką prarasti) ir daug tūkstančių iš jų su universitetų diplo- mais. Akademikų bedarbių skaičiai, išsk. mediciną bei techniką, vis dar auga.

"The Toronto Star" konser- vat. dienraštis, stato didelį klausimą visoms valdžios statistikoms, pagal kurias, pav. infliacija tesiekia 8,5% ir - krinta (kai bendrai gi, kainos, priešingai tam, kyla). Daug gali būti kalbama ir apie Kanados dolerio nuo- smūkį jau 30% žemyn, nes nors jo vertė lyginant su JAV broliu, vienu metų bėgy krito 15%, bet tui pačiu lai- ku, JAV doleris irgi krito 15-16%, gi pagal aukso ver- tę, anot Rich. Niedham- apie 19%). Tuo būdu Kana- dos taupytojams tik vienu metų bėgyje sutirpo mažne 1/3 jų sutaupų (neišskiriant abu taut. fondus). O - kur dar galas? Taigi nereikia jokiu būdu sumenkinti šį paskut. vyskupų memoran- dumą p. Trudeau liberalų valdžiai. Bet kai prieš 5m. UNO - Jungt. Tautų biule- teniai ėmė skeptiškai sumi- nėti Kanados finansinę rai- dą, niekas nenorėjome i tai kreipti jokio dėmesio. Bet ta visa ekonominė painiava deja prasidėjo kiek ankš- čiau, būtent, kai liberalai

atsisėdė i Ottavos sostą prieš desėtką metų. Kai arabai prieš 4 metus pakėlė naftos kainą 400%, dideli ekonominiai sunkumai pa- sireikė visame pasauly, ta- čiau Kanada teimportuoja 6% jos ir ne dabar, o tik po 10 metų galėtų sau laukti di- desnės naštos. Bet gal lai- kas tikrai dirba mūsų nau- dai, kaip liberalai sau mano? Ponas P. Trudeau, kurį Ka- nados prancūzai laiko lyg jų "voldemarū" už gražbylystę bei mokėjimą auksaburniš- kai priešų priekaištus "su- tramdyti", (deja vien žodžiais, ne darbais), atrodo bus per daug lengvai pasidavęs i teo- riją, kad girdi, infliacija - pati save suvalgo (taigi ir nėra ko per daug jos bijoti), o tik turėti kantrumo palauk- ti, kas turintiems daug skolų, žinoma labai patinka, nes pav., prie 10% infliacijos, betkokio didumo skola tam- pa praktiškai, per 10 metų lygi - nuliui. Bet argi dėl to dera perdėtai mestis i infla- ciją, beleškant joje "aukso ka- syklių" ir nepaisyti, kad skol- lininkų dalinis pasipelnymas teina i didelių nuostolių sąskaitą visiems Kanados taupytojams? Be to, nedera užmiršti naiviai - palūkanų mokėjimą kasmet, kurios pareikalaus, bendrai, ne- daug mažesnę išmokų su- mą, negu pati skola, reiškia

pasipelno bankai bei speku- liantai. Blogiausiai gi, kad infliacija, jei nėra labai griežtos kainų kontrolės, su- kelia didelę anarchoją, nes kai vieni kelia kainas 10%, tai kiti 15% ar net 20%, o gamintojai visada siekia iš- lošti pablogindami gaminių ar patarnavimų kokybę. Nue- savybių kainos per 3-4 me- tus linkę pašokti 100%. Re- sultate labiausiai nukentia taupytojai ir šalia jų farme- rial, juodadarbiai ir smul- kūs tarnautojai. Šalia infla- cijos, deficito sumažinimul yra antroji milžiniška proble- ma, kuri lengviausia būtų išsprendžiama - visus mo- kesčius 10-15% pakeliant, kas Kanadoje betgi beveik neįmanoma, kai didesnės įmonės bei fabrikai jau ap- krauti 70% pelno mokesčiu. Taigi Ottavoje reikia finan- sinių ekspertų, o ne mėgėjų, norinčių su tauta išbandyti, tartum jūrų kaulačių ekspe- rimentus, kas - veda i kata- strofą, anksčiau ar vėliau, nežiūrint "geriausių norų."

Marksistas Salvatore All- ende iki paskutinės minutės vis dar tebelaikė save, neva ekonominiu tautos messija, net kai infliacija pakilo iki 2.000% ir vien jo pašalinim- mas sulaukė Čilę prie pat bedugnės kranto.

T. Tollivardas.

Kanados Lietuvių Fondas Lithuanian Canadian Foundation

Nauji nariai ir įnašai:

759. KLB Kalgario apylinkė	\$100
760. Sturmas, A.	100
761. Zavadsko, Mamerto atmin.	365
762. Dauginis, Valteris	100
763. Kairys, Alfonsas	1000
764. Sakas, Vincas	100

Įnašų papildymai:

127. Januška, Mykolas	iki \$350
128. Januška, Vincas	250
40. Rudinsko, Prano atmin.	215
734. Juodviršio, Juozo atmin.	1000
198. Karbūno, Leono atmin.	600
291. Valiaus, Telesforo atmin.	160
257. Prisas, Juozas	700
430. Jokubilius, Silvestras	1200
431. Jokubilius, Elena	1200

Kanados Lietuvių fondas nuoširdžiai užjaučia pasit- kus į šalį ir visą montre- aliečių visuomenę taip ne- tikėtai ir staiga netekus brangaus lietuvių, didžio vi- suomenininko ir patrioto Prano Rudinsko. Jo atmin- mą pagerbdami, savo auką paskyrė KLFondui: \$25 - Iz. Mališka, \$20 - P. Bernotas, po \$15 - J. Adomaitis ir N. N. po \$10 - R. Otto, A. Jonelis, J. Jocas ir Br. Staškevičius.

Winnipegiečiai turėjo at- stekti su vienu iš senųjų atetvų, brangiu lietuviu Ma- merty Zavadsku. Lietuviat, gerbdami jo vardą kaip tes- tamentinį palikimą, vietoje gėlių įrašė jį i Fondo nartus, menybę. Aukojų: - Jacob & Crowley Mfg. Co - mtrusiojo žmonos bendradarbiai, po \$20 - L. Skantus, M. Hasen- helm ir sūnus G., E. K. Ka- lasauskait, M. E. Šarauskait, po \$15 - D. B. Varnelait, T. Kelmans, E. Bartusevičienė, A. J. Varnelait ir A. E. Lin- gės; po \$10 - M. M. Januškos, V. E. Januškos, J. Macūnė- nės, S. Macūnaitė, V. O. Laukevičait, A. J. Kuncaičait, A. A. Balčiūnait, C. Jankaus- kas, J. T. T. Immermanait, V. A. Rutkauskait, J. P. Laukevi- čait, F. E. Balbonait, E. E. Tows, A. H. Šarauskait; po \$5 - kun J. Bertašius, S. Sur- dotas, S. J. Ramančauskait, K. A. Malaskevičait, M. Ka- zimieras, N. Closson, M. Cu- re; \$2 - Bartūkait.

Fondas sveikina visus naujus nartus ir linki pri- traukti dar po vieną naują narį. Ypatinai džiaugiamės broliais Juodviršiais ir po- nais Jokubiliais, kurie visada randa progą įnašus padidinti.

Dar kartą dėkojame visiems lietuviams, kuriems rūpi mūsų tautos reikalai bei kultūriniai saktai.

1978 m. kovo mėn. 18 d. K. L. Fondo Tarybos posėdy- je buvo paskirstytas 1977 m. pelnas sekančiai:

1. Lietuvių Tautodailės Institutui - \$2500, 2. Ka- nados Jaunimo Sąjunga - \$600, 3. Toronto Aukštes- ntesiems Lietuvistams Kursams - \$100, 4. Mont- realo Lietuvių Jaunimo Sto- vyklavietei BALTIFA - \$200, 5. KLB Montrealeto Apy- linkė - \$100, 6. Toronto Atetvintų Tėvų Komitetui \$100, 7. Sudburto tautinių šoktų grupet RAMŪNELE - \$100, 8. Vasario 16 Gim- nazijos remti K-tui - \$1000, 9. Pasaulio Lietuvių Jaun- mo Sąjunga - \$400, 10. St. Catherine's tautinių šoktų grupet NEMUNAS - \$100, 11. Toronto dramos būre- litui AITVARAS - \$100, 12. Toronto Pensininkų Klubui - \$100, 13. Skautų Tuntut RAMBYNAS - \$100, 14. "Ne- priklausoma Lietuva" - \$250, 15. "Tėviškės Žbu- rtams" - \$250, 16. Speak Up / anglų kalba mėnraštis, lie- tuvių leidžiamas - \$150, 17. Toronto tautinių šoktų gru- pet ATŽALYNAS - \$200, 18. Jaunimo Ansambliut GINTARIS/Toronto - \$200, 19. PLB Švietimo Komisijai \$200, 20. Skautų - čų sto- vyklavietei ROMUVA - \$300, 21. Tėvynės Pristatintų Radio Valandėlė - \$150, 22. Priskėlto Parapijos Spo- to Klubui AUŠRA - \$200, 23. Sporto Klubui VYTIS - \$200, 24. KLB Kultūros Komisijai - \$700, 25. Toronto Studen- tų Klubui - \$250, 26. KLB Švietimo Komisijai - \$1950, 27. Pasaulio Lietuvių Dje- noms - \$6.000.

Lietuvių kultūriniams rei- kalams buvo paskirstyta \$16.000.

Lietuvi - neužmiršk, kad esi lietuvis - stoki mūsų vi- su Kanados Lietuvių Fondą. Jei ginklų dar negalime ko- voti - kovokime kitais bū- dais - tai mūsų pareiga!

KLF Val NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Pasaulio Lietuvių Dienos

PLD Finansų Komisija vi- seats būdats telkia lėšas tų šaldytųjų iškilmų reikalams. Prašoma didesno aktyvumo ir iš KLB Apylinkių Valdybų. Mes PLD jau čia pat. Pini- gat ir dabar jau reikalingi, ašies tenka atlikti įvairius i- mokėjimus, apmokėjimus. Kaip patiškejo, iš Australi- jos i PLD sportininkų atvyks 66, kaip ankščiau buvo amnėta, bet 75 todėl tr jų - kelionės išlaidos padidėjo. Kad jas sumažinus, Toronto - lietuviai skautai prittms nak- vynė visus iš Australijos atvykusius sportininkus - skautus. Viso i PLD atvyks 1000 sportininkų, kurtų draudimas kainuos 1000 do- lerių.

Kad būtų sėkmingesnis užingsnis gavimulparamos iš ovidžtos, prie prašymų buvo prijungti Kanados žymtųjų pareigūnų rekomendaciniai laišakai. Kanados valdžia to- kiems reikalams pinigų tu- ri, tik reikta mokėti jų pap- rašyti.

Didesnes aukas jau davė - šios lietuviškos institucijos bet atskirti asmenys: 6.000 dol. - Kanados Lietuvių Fon-

das, 2.000 dol. - Toronto bankelis Parama, 1.700 dol. - Montrealeto bankelis Litas, 1.000 dol. - Kanados Lietu- vų Medikų D-ja, 1.000 dol. - Lietuvių Sodyba Anapolis, 1144 dol. - KLB Delhi Apy- linkė, 1.000 dol. - Ed. Bu- metstras, 500 dol. - R. Wi- liambreckas iš Woodstock, Ont., 200 dol. - V. Barisas tr 100 dol. - A. Krakauskas, abu iš Windsor, Ont. Datnų šventei aukojų: 100 dol. - M. Antanaitis, 50 dol. - Mažo- stos Lietuvos Moterų D-ja tr 100 dol. - St. Liepas iš Bostono, JAV.

PLD reikalams ir toliau renkamos aukos prie Toron- to Lietuvių šventovių. Prie Lietuvių Kankinų parapijos šventovės aukų rinkimą tvarko J. Petronis, prie iš- ganytojo parapijos šventovės - P. Šturmas, prie Pristiekti- mo parapijos šventovės - p. Indrelienė. Jų darbą koord- nuoja S. Jokubaitis.

Paskubėjime su ekonomie- ne parama Pasaulio Lietuvių Dienoms!

Pasaulio Lietuvių Dienų Finansų Komisija

IR GERALI IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KALVINIMAS SVARBIAU UŽ NUTEISIMĄ

Per pagrindines ameri- kiečių televizijos stotis ro- doma, jau kelintą kartą, žy- dų vykdomos "raganų me- džioklės", teškant įtams nu- galkaltus. Vist žinome, kad tie "nuskaltėliai" sumantai įveliami i latvių ar lietuvių sąvokas.

Žydat karo nuskaltėlių leško tr Vlenoje, Austrijoje. Girdi, jie/nors kalba vienas asmuo/ atradė karo nus- kaltėli. Va, parodė nuotra- ką, padarytą per kelias de- šimt metų, bet neatranda lu- dūninkų, tr visas teškojimas nesėkmingas...

Tai pirmoji strategijos dalis.

Antroji dalis: žydat vis- tiek patraukia jų nuosprend- žių nuskaltėli i Austrijos teisną. Suorganizuoja dide- le propagandą per austrų tr škotiją spaudą. Austrų poli- cija išeikia tartamam nus- kaltėliui šaukima i teisną; jis atvyksta. Keltois sesi- jomis vyksta jo kaltinimai, garsinimai tr pagaltai vis- tiek jis paleidžiamas, nes nėra teisėtų įrodymų.

Trečioji dalis: čia toks "raganų medžiotojas" pris- pažįsta, kad tai tr yra svar- 2 psl.

biausia užduotis: apkaltinti asmenis, apkaltintus pas- kleisti kiek galint plačiau, pasakyti visą kaltinamąją medžiagą žiūrint iš jų taško. Tuo jo paskirtis pasibaigia, nes visuomenėje paliekama ilgai išliekančių duomenų a- pie žydam padarytus nus- kaltimus, jais nemažai žmo- nų, ypač liberalių jaunųjų, patiki.

Ketvirtoji dalis: plačia- jai visuomeni nejučioms iškalam, kad nevalia liesti žydų, negalima įtams nieko blogo daryti, nes, matote, tetsingumo rykštė plaka po daugelio metų. Nepaklūkite po jos smūgtis.

Tam tikrais atvejais žydat turi sau palankių skaičių, nes tokioje koncentracijos grie- vinyje - lageryje - būvę tiek žmonių, tr tiek žmonių būvę sunaikinti. Jie sako, kad tie visi sunaikinti būvę žydat. Tai yra netiesa, bet nelengva įrodyti, nes kas no- rės knistis po senus archy- vus, visus žuvusius atrasti tautybėmis ar religijomis. O jeigu įrodys žydam nepri- imtinai, jie šauks, kad nactai tebeveikta tr t.t.

Vėl tvirtina, kad išlikę gy- vi žydat - kankinai nejaukai- jaučiasi, nes jie trgti turėję

mirti drauge su kitais tau- tiečiais, bet jau tokia buvus Aukščiausiojo valta. Todėl, kad tr nenoromis, vykda sa- vo mtrusiams, nukankintiems draugams, pažadėtą paslau- gą: surasti jų žudikus.

Šitai nuteikta Vakarų pa- saulio visuomenė tyli tr let- džia "raganų medžiotojams" toliau, dažnai neteisėtai, stautėti.

Tokie "medžiotojai" savo teškojimus vykdo nuo pat II Pasaulinio Karo pabaigos. Kas juos išlaiko? Atiški, tur- tingos žydų organizacijos. Netik išlaiko juos, jų šetmas, bet spausdina visą pateikta- mą medžiagą, nes varbu kiek teislinga ar melaginga būtų. Svarbu, kad būtų už kanki- nus žydus. Jie tvirtina, kad tyla yra sutikimo ženklas tr todėl jie nenori tylėti, kelia didesni trūkšmą už prieš- ingą pusę. O priešingoji pu- sė jokio trūkšmo nenori, pasitinkdami, kas jau pri- mtršta, tegul nueina i praet- ti. Nuo to tylos momento kaip tik prasideda didžiau- stas trūkšmas "nuskaltė- lius" dar daugiau nutildyti.

Be to, žydat per amerikie- čių televiziją toliau sako, ty- la yra viena melo forma.

Kas tyli - tas meluoja. O je- netyli... Taigi, kas meluoja? Nactų laikais žydų gene- racija, kaip jie tvirtina, ne- buvus i parengta juos užkli- pusiems įvyktams. Dabar jie gerat pastrošta, kad taip kada, nors atetėje nepas- kartotų, nes varbu po kiek laiko. Jie turi galingą izra- eili, turi patriotines žydų or- ganizacijas, turi neišsemia- mus pinigų šaltinius tr pa- rengta daugybę medžiagos, kurti dabar jų visuomenė naudojas tr kurti naudotis visos atetinančios kartos.

Kestutis Gardinas, California, USA.

PASIKEITIMAI LB ŠVIETIMO TARYBOJE

Šių mokslo metų pradžioje JAV LB krašto valdybai nepriėmus ultimatumo, keletas LB Švietimo tarybos narių pasitraukė iš pareigų. Jų pasitraukimą tenka apgailesti, dėkojant už atliktus darbus Švietimo taryboje. Platus ir nuoseklus, kurį įsipareigojimas liuanistinio švietimo darbuose liks pavyzdžiu jaunajai mokytojų kartai.

Jų paliktas vietas atėjo jaunesnės kartos pedagogai, mokytojai toliau tęsti liuanistiniam švietimui taip svarbų LB Švietimo tarybos darbą. Atėjo ne naujokai, bet keli, ar keliolikos metų stažą liuanistinėje mokykloje turį profesionalai, su aukštojo mokslo laipsniais, su šio krašto pedagoginio darbo patirtimi ir artimu dabartinio mokinio pažinimu. Jie atėjo su pačių veteranų ankstyvesniu pageidavimu atjauninti LB Švietimo tarybą, veteranams vis daugiau pasitraukiant į poilsį ir jaunesniems perduodant liuanistinio švietimo darbus ne tik mokyklose, bet ir pačioje Švietimo taryboje. Naujai atėjusių profesinis pasiruošimas pedagogikoje bei administracijoje, noras ir ryžtas tęsti liuvybės išlaikymo darbą, kartais trukdomą ir diskriminuojamą, yra labai svarbus, dirbant koordinacinį liuanistinio švietimo darbą.

LB Švietimo tarybos nutarimu atlikti ir kai kurie vidaus persitvarkymai. Departamentų direktorių titulai pakeisti į atitinkamų sekcijų reikalų vedėjus. Priešmokyklinio švietimo reikalai prijungti prie pradžios mokyklų sekcijos. Aukštųjų mokyklų ir kursų, aukštesniųjų ir pradžios mokyklų reikalų vedėjai yra prašomi palaikyti artimesnį ryšį su liuanistinėmis mokyklomis, jas aplankant, su jomis susirašinėjant, joms padedant spręsti susidariusias veiklos problemas. Kaip praaietyje, taip ir dabar inspektoriai prašomi lankyti ir vertinti liuanistines mokyklas.

Švietimo leidinių komisija, kurios pirmininku išrinktas A. Dundzila, paprašyta peržiūrėti visų vadovėlių tinkamumą dabarties mokyklų skyriams ir klasmėms, kad leidžiant naujas laidas, būtų atliekami reikalingi patobulinimai ir pakeitimai. Geresni vadovėliai ir naujai išleistas liuanistinių mokyklų programos, jei jų laikysis mokyklos ir mokytojai, pagerins ir mūsų liuanistinį švietimą, pakels jo lygį. Čia pateikiama dabartinė JAV LB Švietimo tarybos sudėtis, patvirtinta JAV LB krašto valdybos: ("Švietimo gairės")

Pirmininkas
Bronius Juodelis
912 Plainfield Rd.
Downers Grove, Ill. 60515
(312) 968-3869

Vicepirmininkė
Dr. Janina Reklaitienė
766 Williams Drive
Crown Point, Ind. 46307
(219) 663-8610

Sekretorė
Irena Šerellenė
6941 So. Washtenaw Ave
Chicago, Ill. 60629
(312) 737-9742

Išdininkas
Jeronimas Gaižutis
7120 So. Ridgeway Ave
Chicago, Ill. 60629
(312) 582-6736

Knugyno vedėjas
Antanas Kareiva
7030 So. Rockwell str.
Chicago, Ill. 60629
(312) 776-0588

Religinio auklėjimo vedėjas
Kun. Antanas Saulaitis, S.J.
2345 W. 56 str.
Chicago, Ill. 60636
(312) 737-8400

Aukštesniųjų mokyklų reikalų vedėja
Zina Katiliskienė
Derby Road,
Lemont, Ill. 60439
(312) CL 7-2874

Pradžios mokyklų reikalų vedėja
Mirga Valaitienė
5804 So. Artesian Ave
Chicago, Ill. 60629
(312) 436-8531

Aukšt. mokyklų - kursų reikalų vedėjas
Kun. Juozas Vaišnys
2345 W. 56 str.
Chicago, Ill. 60636
(312) 737-8400

Tautinių šokių lavinimo vedėja
Jadvyga Matulaitienė
188 Logan str.
Brooklyn, N.Y. 11208
(212) 235-6453

Rytinio rajono mokyklų inspektoriaus
Antanas Masionis
10 the 14-th Ave
Elmwood Park, N.J. 07407

Vakarų rajono mokyklų inspektoriaus
Ignas Medziukas
4109 Tracy str.
Los Angeles, Ca 90027
(213) 663-1819

„Švietimo Gairių“ redaktorė
Danutė Bindokienė
6634 S. Richmond
Chicago, Ill. 60629
(312) 925-3850

„Švietimo Gairių“ administratorius
Jonas Bagdonas
6449 S. Troy
Chicago, Ill. 60629
(312) 778-8370

Švietimo leidinių komisija
Irena Bukaveckienė
5718 So. Artesian Ave
Chicago, Ill. 60629
(312) 778-3320

Antanas Dundzila, pirmininkas
6802 So. Maplewood
Chicago, Ill. 60629
(312) 434-8382

Liuda Germanienė
6118 Ivanhoe Ave
Lisle, Ill. 605 (312) 960-2154

Nijolė Užubalienė
6955 So. Maplewood
Chicago, Ill. 60629
(312) 476-4636

Rūta Penkiūnienė
5901 Sutters Ct.
Bowie, Md. 20715

Dr. Sigita Ramanauskienė
Jared Sparks Rd.
West Willington, Ct. 06279

Leidinių reklamos vedėjas
Jonas Kaunas
7156 S. California Ave
Chicago, IL, 60629
(312) 476-2640

Informacijos komisija
Vladas Butėnas
5202 S. Fairfield Ave
Chicago, Ill. 60636
(312) 778-7066

Jurgis Janušaitis
2534 W. 69 str.
Chicago, Ill. 60629
(312) 737-1731

Antanas Juodvalkis
6620 S. Rockwell str.
Chicago, Ill. 60629
(312) 925-0035

SKAUTAMS

Ludus Damulis

KOVOJANTI LIETUVA
Vyr. sktn. Brontus Kvīklys, vienas Draugo redaktorių, yra didelis ir sumanus kovotojas dėl mūsų tautos laisvės. Tačiau jo kovos priemonės nėra panašios į sakykim, palestintųjų tero-

Br. Kvīklys

exploded and this tide is rising.

Sixty years ago there was no Lithuanian in Ottawa; it is very doubtful if anybody here in Ottawa knew that such country as Lithuania ever existed. Now, each 16th of February a Lithuanian flag is raised at the City Hall. A little more than a year ago the Parliament passed a resolution that the incorporation of the Baltic States by the Soviet Union is not recognized. The Senate did the same some time later. Under multiculturalism programme we are encouraged and supported to maintain and foster our heritage.

ATEITIN ŽVELGIANT

Pirmaštats po Karmetats daug buvo dėta vildų, kad tėsė, tėsingumas, demokratinės laisvės bus visur pripažintos ir įgyvendintos. Deja, kuo toliau, tuo aiškiau pasirodė, kad nepriklausomybės atgavimas bus pastektas tik ilgų metų nepalaujamomis pastangomis. Daug buvusiųjų ir naujųjų veikėjų tikėjosi greitų rezultatų ir jų nepasiekus, nustojo pasitryškinti toliau veikti. Bet, kodėl?

Gal paskiram asmenim reiktų prisiminti šv. Rašto žodžius: "Dulkė esti ir i dulkę pavirs". Galbūt tenka prisipažinti, kad kiekvienas iš mūsų atskirai esame tik smulkūs smėlio grūdėlis ir todėl reikia į gyvenimą žūreiti iš istorinės perspektyvos. Juk tie sunkiai imatomi grūdėliai yra medžiaga, kuri susitvėmėta pasidaro tvirtas, gražus marmuras iš kurio iškalami kilmūs paminklai, stebinantieji pasaulį tūkstančius metų. O palaidas smėlis yra vėjo išblaškomas nepaliekant pėdsakų. Taigi, turėkime to cemento-tos mus glaudžiai jungiančios dvasios tris patikėjimo ateitimi, i kurią reikta žūreiti ne metais ar dešimtmečiais, bet bent generacijomis. Lietuvių tauta turi ilgą ir garbingą praeitį ir ji turės tokią pat ateitį. Tauta visada pragyvens tris atskirus asmenis tris generacijas. Dabar laikai atrodo sunkūs, bet ar jie buvo lengvesni prieš Nepriklausomybės atstatymą? Palyginkime vien tik žmonių išlavintumą anksčiau tr dabar. Juk tada savo mokslininkus, rašytojus, menininkus, profesionalus ar specialistus skatėdavome dešimtimis, o dabar jų turime šimtais tr tūkstančiais. Amžių istorijoje mūsų laikai nėra patys blogiausio laiko tr lietuvių tauta ankščiau ar vėliau vėl gyvens savita, savarankiška tr nepriklausoma gyvenimą.

J. V. DANYS

If it is a dream, than it has a history of several hundreds years to support it. In 1253, seven hundred-twenty-five years ago, the Lithuanian Duke Mindaugas was a confirmation that a nation became a recognized state.

Through the centuries Lithuania rose high and fell low; the bleakest time was from 1864 to 1904; a forty years long epirod, when no word could be published in Lithuanian language in Lithuania, ten occupied by the Tsarist Russia. But the spirit and mind of Lithuanian nation could not be extinguished. In 1904 the prohibition of the Lithuanian press had to be lifted and on February 16, 1918 Lithuania came again to life.

During the next twenty years the country showed remarkable vitality and progress, unfortunately, it is occupied again.

But there are so many signs of changing times that greatly encourage our optimism. It appeared that the treaty of Helsinki hurried us, but suddenly the manifestation of human rights

ristų, Atrijos-IRA grupių, Rodezijos juodųjų partizanų veiksmus. Jo kova visiškai skiriasi nuo Amerikos "Weathermen'ų" bei "Simblinistų išlaisvinimo armijos" ar Vak. Vokietijos "Baader-Maefof" grupių. Kai kas net mano, kad tos kitataučių "kovojančios" grupės labai dažnai "kovoja" ne už humanizmo principus, ne už žmogaus Teises, bet tik vykdo per terorizmą įvairius naikinimus ar nekaltų žmonių žudymus. Yra jau ir tokių, kurie tvirtina, kad visos tos "kovojančios" grupės labai dažnai net nežino, ko iš tikrųjų jos nori, nes dažnai jų veiksmai nepatarnauja žmonijos labui. Pavyzdžiui, neseniai Readers Digest žurnalas rašė, kad daugumas šiaurinės Atrijos gyventojų yra nusistatę prieš Atrijos-IRA norus tr veiksmus.

Tuo tarpu Br. Kvīklo kova už mūsų tautos išlaisvinimą yra garbinga. Tai kultūringa humanisto kova, nes kovos priemonė- spauda.

Daugelis iš mūsų labai vertina Br. Kvīklo vedamąsias straipsnius Drauge. Jis dažnai nurodo, ko mums reikėtų greičiau.

Mūsų laisvės kova turi būti planinga. Mūsų reikalavimai turi būti paremti teisingais faktais, dokumentais, įrodymais. Kaip tik visa tai Br. Kvīklys paruošė labai rūpestingai. Jis surinko medžiagą tr sudarė dokumentinę parodą "Kovojanči Lietuva". Parodos eksponatų- knygos, įvairūs leidiniai, raštai, laišukai, nuotraukos, autentiški vaizdai. Tai eksponatų, iškalbingai liudijantys apie lietuvių kovą už laisvę nuo 1940 metų birželio 15 d. iki pat šių dienų.

Parodos knygos tr leidiniai sudėtyti i tris skyrius. Pradžioje duota okup. Lietuvos atsitikė "Literatūra", nukreipta prieš tikėjimą. Kitas skyrius- komunistų parašytos knygos, ntektančios mus, ypač išsvitus tr galop trečias- knygos tr leidiniai, ką laisvieji lietuviai parašė apie savo laisvės veiklą prieš pavergimą. Gal kai kas galėtų paklausti, kodėl parodoje išstatytos ateizmo tr komunistinės knygos ar leidiniai? Atsakymas būtų trumpas: reikta pamatyti tr pažinti abi medalo puses. Be to, komunistiniai leidiniai tr knygos bešališkai žūrovui rodo komunistų propagandos besaikį gausumą tr beprasmiškumą... iš viso knygos tr leidiniai sudaro per 400 eksponatų.

Smurtiška okupacija, pavergimas, despotizmas, trėmimai, kaltinimai tr žudymai- visa Lietuvos kančia esminiai pavaizduota išstatyose laisvųjų ar išlaisvintųjų lietuvių knygoje, t.y. B. Armonienės, St. Rūkenės, Elenos Juciūtės tr kt. knygose, o taip pat "Lietuvos Archyve bolševizmo metais". Yra tuo pačiu reiklia išstatyti knygų ar leidinių tr kitokiomis kalbomis. Visa tai- labai svarbi tr dokumentinė medžiaga dabarčiai tr istorijai.

Labai tinkamai kovojanči Lietuva vaizduoja tr keliolika dešimties vaizdinių- didelių lapų. Čia sutelkta tiek daug nuotraukų, užrašų, raštų, laiškų, ištraukų, atsiskaitimų tr plakatų, parodančių pirmąsias 1940 metų okupacijos metus dienas, "Išlaisvinti" seimą, kalėjimus tr suėm-

(Nukelta i 7 psl.)

TAUTA PRAGYVENA ŽMONES IR GENERACIJAS

J. V. Danys
-/- Iš kalbos, pasakytos Vasario 16-tos minėjime Ottawoj/ Vasario 16 yra reali tr simbolinė diena. Reali, nes prieš 60 metų paskelbta deklaracija atstatė Nepriklausoma Lietuvą. Simbolinė, nes šandien pat lietuvių tauta yra vėl tautų kalėjime. Lietuvoje prisiminti šią dieną yra nuskaitymas, - tai galima tik laisvajame pasaulyje, kaip kad Kanadoje, kur bet kurioje vietovėje tr mažos saujelės gyventojų jausmai tr ištiktinimai yra pripažįstami.

Vasario 16 yra šviesi diena. Po kelių šviesių šimtmečių - po Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio tr Vytauto laikų- sekė vis tamsėjantėji laikas. Tauta atsidūrė viename iš tamsiausių periodų, kai 40 metų buvo draudžiama spausdinti lietuvių knygas tr laikraščius. Bet prasidėjo tautinis susipratimas tr pasipriešinimas, kuris vedė prie Vasario 16 Akto askelbimo tr laisvo, savarankiško tautos tr valstybės gyvenimo.

ŠIŲ DIENŲ ŠEŠELIAI

Šandien realybė daug kuo primena tuos tamsiausius spaudos draudimo laikus. Lietuvoje lietuviška knyga spausdinama, bet jos turinys yra idėtas i geležintus varžtus. Kartais tie varžtai tiek prisukami, kad nors tr rašoma lietuvių kalba, bet turinys pasidaro rusiškas. Vis dažniau, ypač mokslinė literatūra toje kontroluojamoje spaudos mašinoje išeina jau rusų kalba. Asmeninių laisvų taip, kaip čia suprantama dažnai nėra arba jos suvaržytos, pav. religinė praktika. Kaip prof. Vytautas Kavolis pastebėjo: "viešai kritiš- 1978. IV. 26

... kai galvojančių sūnėnų i psichiatrinės ligoninės".

Išsvitijoje laisvės netruksta - kartais atrodo jos net per daug, kai prasideda nesusklausymas, išstokadymas i mažas grupes, kurtų kartais tr garsokas pastreiskimas iš tikrųjų telieka pavienis nereikšmingas įvykis. Štame kontinente stipriai pastreiskta materializmas. Jo apraška veikia tr mus, tr migo dvasiška. Atvykę neturinti bet aktyvūs ateiviai pamažu pasidarė pasyvūs pasiturintieji kanadiečiai... Prie realybės reiškinų reikta prisikirti tr laiko bėgyje netšvengiamą daugelto imigrantų asimiliaciją, ypač naujose generacijose. Tik išsiamonėje tr stiprios va- lios išlaiko savo prigimtą vėdą.

ŠVIESŲ PRAGIEDRULIAI

Bet nakti seka aušra. Keturtasdešimties metų spaudos draudimas Lietuvoje tikrai buvo ilga naktis, bet ji neužgntaužė lietuviškos dvasios: Atstrado žvaigždės: laikraščiai Aušra, Varpas, Šviesa tr kiti, tautinis susipratimas augo tr sekė VASARIO 16 DIENOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTAS. Šandien Lietuvoje tikras tautinis veikimas vėl turėtų i pogrindį; viešumoje dažnai žmogus priverstas vadininti tr net pritari. Šalia pagrindinio tautinio tr religinio judėjimo atsirado jau gana plataus masto disidentinis veikimas; šalta visuotinė žinomų Solženycino, Sacharovo yra tr lietuvių Kudrinka, Jurašas, Venclova tr eilė kitų.

Išsvitijoje turime trgi daug optimizmą patvirtinančių apraštų. Dar leidžiama apie 70 laikraščių tr žurnalų knygų spausdinama tiek, kiek

Išsvitijoje per šimtą metų ntekada nebūvo spausdinama. Dar išlaikome tr mažose vietovėse šeštadienines Mokyklas; veikia puikūs tautinių šokių ansamblai, chorai, dainos grupės, skautų, atetintinkų, varpintinkų tr kitų jaunimo grupių sąjūdžiai. Prieš porą metų Jaunimo Kongresas įvyko Pietų Amerikoje, tr sekantis įvyks Europoje. Perėitais metais atetintinkų Kongresas Clevelande buvo vienas iš didžiausių jų istorijoje; naujų metų laikotarpyje lietuvių skautų pasaulinis sąslydis įvyko Australijoje su 400 atstovų iš visų kontinentų. Taigi, mes išseiname i platų pasaulį.

Perėitų metų gale III-me Mokslo tr Kūrybos Simpoziume Chicagoje, iš 100 paskaitininkų, bent 50 buvo tarptautinio masto mokslininkai tr inžinieriai, dauguma užaugę tr išsimokslinę išsvitijoje.

Mes daugiau tr daugiau palenkiame viešąją Kanados tr kitų kraštų opintąją palankiai žūreiti i mūsų politinius reikalus. Vis daugiau vadovaujančių kanadiečių suprantą mūsų reikalus.

ŽODIS SVEČIAMS

Dear guests and friends, this year, the 16th February is the 60 anniversary of the restoration of independence of Lithuania. However, who is now 60 years of age, he has spent more than half of his life either in the suppressed motherland or outside of it. The Soviet Russia became an aggressive gigantic bear and one might wonder whether the 16th of February has not become just a dream.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Iš: Juozas Kapočinskas
IŠEIVIO DALIA

1950 - 1973 metų atsiminimai

PIRMOJI DARBOVIETĖ - PAS KONTRAKTORIŲ

1950 m. sausio vienuoliktos dienos rytą jau važiuoju į darbą. Koks bus tas darbas ir koks atlyginimas - nežinau, bet vistiek jau dirbsiu.

Nuvažiavęs radau tuos pačius darbininkus, kuriuos vakar mačiau dirbančius. Jie pradėjo darbą aštuntą valandą, bet aš laukiau kontraktoriaus. Jis atvažiavo apie devintą valandą ir parodė, ką turėsiu daryti. Pirmiausia liepė išvalyti patalpą, o paskui padėti kitiems, kur bus reikalinga. Man teko išlaužti sieną, išlupti grindis, išmušti skylę sienoje, nuplauti sienas bei kitokius panašius darbus atlikti.

Darbą pradėdavau ir baigdavau kasdien ne tuo pačiu laiku. Vieną dieną dirbau ilgiau, kitą tik kelias valandas ar ir visai nedirbau. Jei darbas pasibaigia, tai reikia laukti kol kontraktoriaus kur nors ką naujo suras. Kartais ateidavo iš ryto ir nebūdavo tikras - dirbsiu ar ne. Lašvomis dienomis ieškojau pastovesnio darbo, bet vis nepasitaikė. Sausio šešioliktą gavau pirmąjį uždarbį - dvidešimt šešis dolerius su keliais centais. Tai buvo už praėjusios savaitės darbą. Parėjęs namo paskaičiavau, kiek uždirbau per valandą. Išėjo septyniolika dešimt penkis centus.

Pasigyrčiau ir šeimininkei, kad jau gavau čekį, bet valandai išėina tik septyniolika dešimt penkis centai. Per daug nesidžiaugiau ir nerodžiau pasitenkinimo, nes darbas buvo sunkokas ir neįprastas. Bet ji nusistebėjusi paklausė:

- Tai tau dar neužtenka? Aš kai atvažiavau, dirbau už kelis dolerius visą savaitę.

Aš jai atsakiau, kad tada buvo kitoki laikai, o be to, ji moteris. Europoje moterys visada uždirba mažiau negu vyrai, nes jų kitokie darbai... O ji man atžėbė:

- Pažiūrėk, kiek aš dešrų padarau per dieną, ir tada sakyk! Pastatyk ir du vyrus, tai jie tiek nepadarys.

Žinoma, aš jai nieko negalėjau pasakyti. Būna atvejų, kad moterys daugiau uždirba už vyrus.

Bet aš ir nenusileidau. Jai dėstiau, kad už kambarį turiu mokėti septynis dolerius savaitei, maistui apie šešiolika susidarys, nuvažiuoti į darbą ir grįžti du doleriai, - tai kitiems reikalingas mažai kas belieka. Bet ji vistiek nenusileidžia:

- Tai ką, tu nori uždirbti, kiek čia vietiniai darbininkai uždirba? Juk tu grinatorius (naujas ateivis)... Mes visi tokių klausimų nekeldavom. - Mūsų nuomonės labai skyrėsi, todėl pokalbį teko baigti.

Šeimininkė mane vadino "burdinglerium". Man tai buvo negirdėtas žodis, bet senosios kartos lietuvių tarpe dažnai vartojamas. Jis sudarytas iš angliško žodžio "boarder", kas reiškia asmenį, kuris nuomoja kambarį ir ten pat gauna valgyti.

Šeimininkė žiūrėjo į mane lyg pajuokiančiai. Ypač, kai užsiminiau apie man jau žinomas gatves, įmones ar vietas.

- Iš kur tu gali numanyti, kad aš nežinau, jau tiek metų čia gyvenusi? O jis, va, man pasakys, vos tik atvažiavęs?

Kai aš jai paaiškiniau, kad taip rodo miesto planas, kurį vos Čikagon atvažiavęs nupirkau, - jinau tik pečiais patraukė.

Jai taip pat keistai atrodė, kad aš iš Vokietijos atvykęs atsivežiau knygų. Kam tau, girdi, tempti šią sunkenybę Ameriką? Tas apsiūrusias knygas. Amerikoje galima gauti visokių puikiausių knygų. Ji turinti visą kampą ant aukšto sukrovusi gražių knygų ir man galinti atiduoti už dyką, nes jos jai nebereikalingos.

Po kelių dienų ji man atnešė nuo aukšto keletą tų knygų. Tai buvo pradžios mokyklos vadovėliai, kadais jos vaikų naudoti "spellingai" ir panašios. "Še tau, kad taip nori tų knygų. Išmok gerai spellinti, tai gerai mokėsi angelai susišnekėti"... - Aš šyptelėjau ir nieko neatsakiau, tik pagalvojau, kad ji mane laiko pusėtinai atsilikusiu tipeliu.

Stebėjosi ji taip pat, kai pasakiau, jog išsirašiau Money Orderį ir paslunčiau į Vokietiją už knygas: už Lietuvos kalbos vadovą ir už Lietuvos Istoriją. Tas knygas buvau užsakęs dar gyvendamas stovykloje, bet pažadėjau užmokėti vėliau.

... Namo grįžau gana bloga nuotaika. Netrukus grįžo iš darbo ir šeimininkė. Sėdom prie stalo pietų. Prasidėjo pokalbis apie kasdieninius reikalus bei darbus. Aš pasi-pasakojau savo šios dienos nuotykių ir pasakiau, kad dėl darbo nepastovumo ir menko uždarbio noriu užbaigti savo vargus - bėdas pas tą kontraktorių.

Jai vis buvo nesuprantama, kodėl nesu patenkintas uždarbiu ir darbu. - Mes, seni darbininkai, bijomės prarasti darbą, o va, jis, būdamas grinatorium, sugalvoja geresnį susirasti. Aš kai grinatorka buvau, tai kaip leiberka - darbininkė dirbau ir džiaugiausi. O tu - grinatorius, nieko nemokėdamas, nori daugiau gauti už amerikonus!

Lietuvių liaudies daina

GĖRIAU ALUKĄ

GĖRIAU ALUKĄ

SALDŲ MIDUKĄ, -

O KAS IŠRĄŠĖ

VEIDU ŽYTI MANO ?

ANS APVYNĖ LIS,

ANS PURONĖ LIS, -

TASAI IŠRĄŠĖ

VEIDU ŽYTI MANO !

PAŽINKIME PRAEITĮ !

ALEXANDER GRANT
Scotland

FAESTOS DISKAS IR LIETUVIŲ KALBA

1903 metais liepos mėnesį dr. Julio Pernier, Italų Archeologų Tyrinėtojų Grupės pasiūstas dirbti Kretos saloje, atrado apvalią molio plokštę, kurios abi pusės buvo išplauštytos hieroglyfais.

Tuo metu Pernier dirbo Phaestos Akropolio pože - mluose, kambario kasinėjime šiaurės rytų galutiniame sparne.

Tame kambaryje buvo rasta "Linijinė A" plokštė, kartu su puodynėmis iš Neo-Palatial periodo. Išvadoje, apvalioji molio plokštė, garsioji Phaestos Diskas priklauso nevēlesniajam periodui, kaip minėtoji, o gal ir dar ankstesniajam. Mokslininkas Evans tvirtina, kad Diskas priklauso bent 1600 m. prieš Kr. periodui.

Diskas yra apie 17 cm. diametro, pagamintas iš molio terra-cotta. Abejose pusėse yra hieroglyfai, kurie sudėti spiraline tvarka iš kraštų į vidų plokštės. Ženklaai nėra piešti ranka. Spėjama, kad iš akmens padaryti ženklai buvo spaudžiami į minkštą molį.

Idomu pastebėti, kad 45 skirtingi ženklai buvo panaudoti. Aišku, kad kas tą Diską gamino, nebūtų naudojęs tokių sudėtingą spausdinimo būdą vienintėlei plokštei. Kitų panašių, tačiau, plokščių nesurasta. Todėl kurį laiką buvo galvota, kad Diskas atvežtas iš Mažosios Azijos, bet atradus rūsį Arkalokhori su dviguba ašim, išmarginta panašiais ženklais, Platon'as, Aexion'as ir kiti nusprendė, kad Diskas, kaip ir ašys, buvo pagaminti Kretoje.

Priešingai ženklaams, linijoms, kurios eina išilgai teksto abejojose Disko pusėse, ir trumpesnės linijos, kurios padalina ženklus į žodžius ir sakinius, atrodo ranka išrėžtos.

Gedhaudas mano, kad spiralinė ženklių sudėjimo forma ir kryptis pagal laikrodį senųjų indo-europiečių pasaulio supratime reiškė "Pasaulio Gyvatę" ir "Šventą Taką į Saule".

Disko Išskaitymo Istorija

Aš susidomėjau Phaestos Disku 1950 m. pradžioje ir per eilę mėnesių man pasisekė ištirti kai kuriuos ženklus. Pradžioje galvojau, kad yra ryšys tarp Disko hieroglyfų ir ženklių ir pieštų ženklių Linijinėje B plokštėje, ir padė-

psi.

jau savo tyrinėjimus į šalį. Tuo metu Linijinės B struktūros tikrą prasmę paskelbė Chadwick - Ventris. Galvojau, kaip vėliau pasirodė netiesiogiai, kad Diskas bus iššifruotas lengvai ir paprastai.

1972 m. vasarą, lankydamasis Kretos saloje, aplankiau ir Archeologinį Muziejų Iraklione, kur tas Diskas randa-si. Patyriau, kad jis dar buvo neišskaitytas. Grįžęs, pradėjau vėl domėtis tuo radiniu ir kritiškai peržiūrėti "Linijinės B" plokštės išskaitymus.

1973m., spalio mėn. nutariau padaryti sintezę iš dviejų skirtingų elementų - Ventris "Table of Values" ir mano idėjų, kurios išsivystė tyrinėjant Diską. Rezultatai gavosi stebinatys.

Išskaitymas

Prielaidos ir Kriterijai

1. Ženklaai pradėdami periferijoje ir skaitomi sekant centro kryptį, laikantis būdingo hieroglyfų skaitymo, kur veidai ir figūros išskaitomi iš priekio.
2. Kalba yra indo-europiečių
3. Klekvienas ženklas reiškia skiemenį
4. Ženklo apvertimas yra daromas tyčia ir turi prasmę
5. Brūkšnyis padedamas ant paskutiniojo Ženklo serijoje kokių nors būdų pakeičia sekantį žodį
6. Klekviena ženklių serija turi specialią reikšmę - žodį arba sakinį
7. Kombinacija ženklių "karys-ratas" atrodo yra žodis
8. Ženklaai pasikartojantys netoli pabaigos ar gale "žodžio" turi balsių ir priebalsių vertę
9. Analogiškai, Ženklaai pasikartojantys TIKTAI arti arba pačioje pabaigoje "žodžių" atrodo kaip balsės
10. Galimas ir paslėpto skaitymo "rebuso" ryšys tarp kalbos ir ženklių
11. Jeigu kalba yra indo-europiečių, priebalsė gali būti pakankamas patvirtinimas
12. Gali būti reikalinga kiekvieną priebalsę vertinti kaip grupę morfologinių variantų ir atskirti tarp "aukštų" ir "žemų" registrų.

TRUMPAI KALBANT

Lituanistika Kento Universitete plečiama. Jo Lietuvių Archyvui gauta iš Rockefeller'io Fondo \$35.000. Lietuvių kalba daktoma jau penkeri metal. Archyvų rūpinasi didelis lietuvių darbuotojas dr. John Cadzow. Į jį galima kreiptis ir metinių stipendijų reikalais adresu Kent State University, 119 Bowman Hall, Kent, Ohio, 44242.

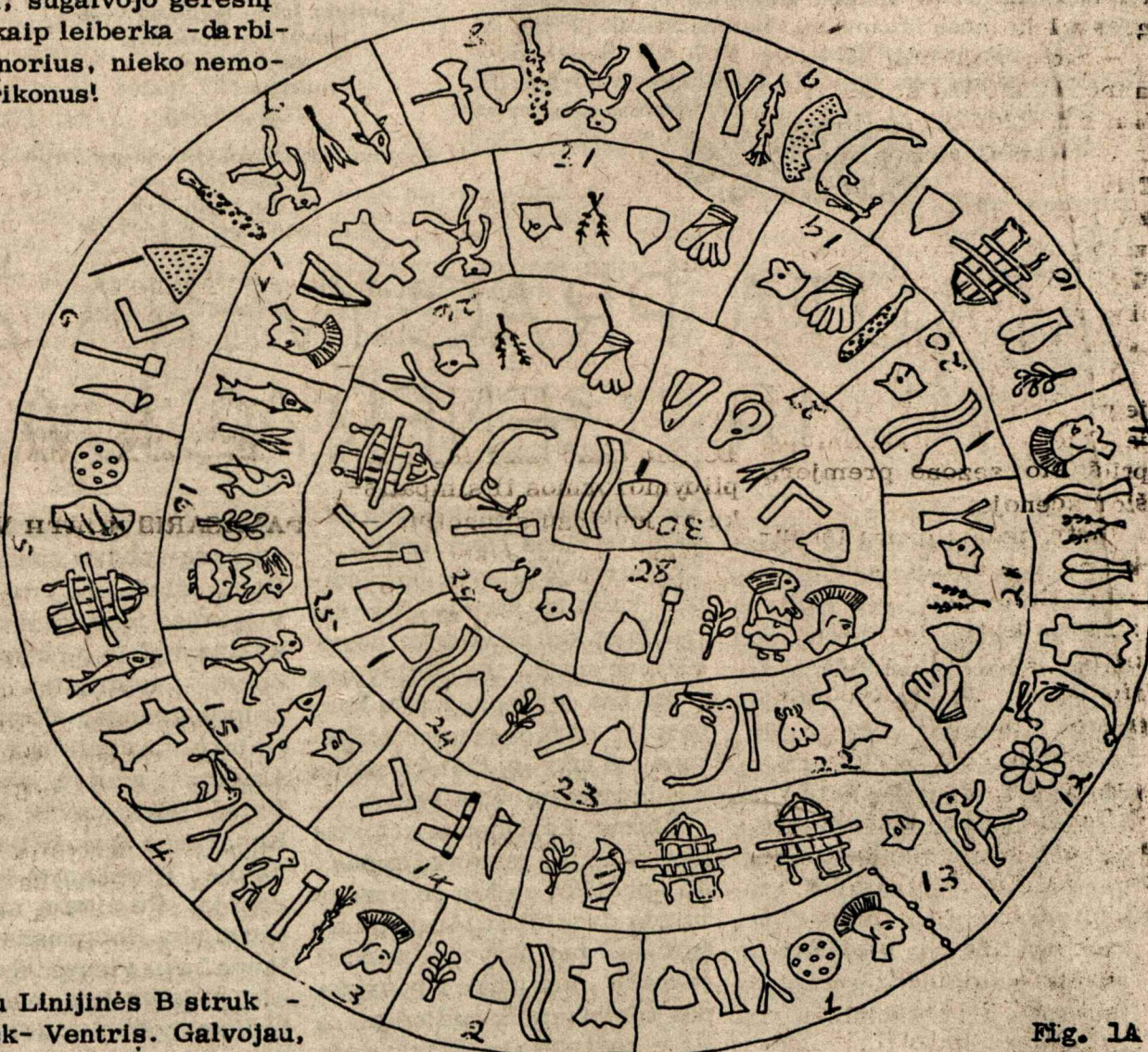
Baltų Studijoms JAV įstaiga National Endowment for the Humanities paskyrė 18.000 dol., universitetas pridėjo dar 12.000 dol. Studijų direktorius - prof. V. Nollendorfs, vice - direktoriai - prof. V. Vardys ir prof. Ilse Lehistė. Bus sudaryta ekspertų komisija, registruojanti svarbią baltus lietuvių medžiagą. Dėl informacijų ar medžiagos suteikti - mul rašyti Research Tools in Baltic Studies, 812 Van Hise 1220 Linden Dr., University of Wisconsin, Madison, Wisc. 53706, USA.

EUGENIJAUS KRIAUCĖLIŪNO Jaunimo 1.000 dol. premija paskirta VIKTORUI NAKUI. Jis praėjusiais metais organizavo pabaltiečių demonstracijas Washingtone.

WAYNE STATE Universitete Michigane oficialiai atidarytas Lietuvių Kambarys. Jo projektą paruošė architektas J. ir R. Mulokai. Techninius darbus atliko V. Augustinas.

Premijavo jaunosius fotografus Lietuvių Žurnalistų S-gos Centro Valdyba, taip pat spaudos ir radio valandėlių bendradarbius, paskirstydama premijas iš dr. Petro Daužvardžio fondo. Jas gavo 26 jaunuoliai.

Lietuvių Žurnalistų S-gos Centro Valdyba išrinkta iš Los Angeles žurnalistų - J. Gilaudos, dr. G. Valančius, prof. J. Kuprionio, St. Pautienienės, J. Kaributo ir kandidatų - K. Karužos, dr. P. Pamataičio, Vl. Šimoliūno.

FAESTOS DISKAS I-oji pusė

13. Diftongai ir pusbalsiai galimas dalykas yra dažni
14. Bet kokios galimybės turi vidinį ryšį ir sutampa normalioms kalbų charakteristikoms, kas liečia garsą, prasmę, gramatiką, sintaksę ir t.t.
15. Jeigu sutinkame, kad yra ryšys tarp objekto, kurį vaizduoja ženklas ir jo garsas, kaip "vandens ženklas" gali būti įvertinamas, nes dabartinėse indo-europiečių kalbose randame tam tikrą ribotą skaičių šakninių žodžių.

Įvertinimas

H45 Vandens Ženklas Diske Ansktyvųjų Kiniečių

Iš pirmo žvilgsnio, atrodo, esame susidūrę su nelįsprendžiama problema nežinomos kalbos, nežinomame rašte. Bet jeigu sutinkame, kad a) kalba yra indo-europiečių, 2) kad reikšmė Ženklo ir jo garso yra sujungti, tai gali būti tik 2 galimybių sprendimai:

viz - garsas - balsė, kilusi iš vandens grupės žodžių (ekutani) vanduo/Water. (Žodžiai sudaryti su šaknimis "ner" atrodo vėliau atsirado ir gali būti ignoruojami.)

Pagal poziciją piešinyje, ženklas gali atstovauti balsę. Tad vandens Ženklas gali būti skaitomas "V" W". Mes galime pasirinkti rašyti tik "V".

Atrodo, kad Vandens Ženklas gali būti žymimas ir A arba V.

Sekančioje lentelėje bandysiu išdėstyti tik trumpiausius paaiškinimus ženklių įvertinimo.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ANTRAS KAIMAS

VAKARAS "ANTRO KAIMO" PASTOGĖJE

— ... Argi jums nekelia džiaugsmo, kad būtent, tokius plaukus, kaip jūsų, didelis menininkas perkėlė į nemirtingą paveikslą? — klausia Jurgis Riškus.

— Ar ištikrųjų? — svajingai nustemba šalia jo sėdinti Valgalė Kavaliūnaitė.

— Blogiausia, kad jūs nevertinate pati savęs.... Sakykite kodėl?

— Jau nė nebežinau...

— Užtat aš žinau. Ir nebandykite manęs gąsdinti. Jūs susitalkėte su nuobodu liu. Jūs pamiršote, kad galima gyventi kitaip: laimingai svaigiai...

— Stop, stop, stop. — romantišką meilės sceną grubiai nutraukia balsas iš salės ir iš tamsaus kampo išnyra Titaus Antanaičio figūra. Aš norėčiau, kad tu, Jurgi, parodytum daugiau jausmo. Kokis čia "meilė iš pirmo žingsnio", jei tu į Valgalę beveik nepasižiūri?...

Čiaigiškėje Hayhouse salėje yra Antro Kaimo repetitoria. Viena iš paskutiniųjų prieš šio sezono premjerą šioje scenoje.

Pertraukėlės proga išnaudodama pasisakau esanti Kanados lietuviško laikraščio korespondentė, norinti duoti keletą klausimėlių antrakaimiečiams, jų Montrealyje gastrolių proga.

— Scenoje ką tik matėte satyrą, pagrįstą Lietuvoje gyvenančio jauno humoristo Aloyzo Tendzegolskio feljetonu — "Meilė iš pirmo žingsnio"... Gaila, jo Montrealyje nerodysime, — paaiškina prievaizda Antanaitis.

— Kodėl? — nustebau.

— Dėl to, kad Valgalė nevažiuoja. Ją sulaiko čia Čikagoje kiti išpareigojimai. Mums Montrealyje bus lengviau kokį kitą žiemą nematyti, bet jau mūsų išmokta dalykėlių, negu Valgalės vietose mokinti kitą vaidintoją.

— Ar galėčiau paklausti jūsų, kokią programą į Montreali atsiėsite?

— Klauskite kitų. Aš kaip jau papasakojau vienam jūsų korespondentui... Jos pagrindu bus čiaigiškė šio sezono programa, nors keletą gabaliukų teks pakeisti jau vien tik dėl to Valgalės neįvyavimo.

— Kas šioje jūsų programoje geriausiai patinka ir kodėl? — kreipiausi į visą kolektyvą.

— Žinoma, man tai geriausiai patinka tie skičiai, kuriuose aš patį vaidinau. Esu gi žvaigždė ir visos merginos į mane žiūri... Man patinka tokie kvaili mūsiškio gyvenimo vaizdėliai, kaip ciklai "Tarp devynių ir penkių" arba "Priemiestiniuose traukiniuose" — kalbėjo Eugenijus Butėnas. Jis šioje grupėje, kaip vėliau paaiškėjo, vaidinąs jau ketvirtą metų ir ilgą laiką einąs grupės seniūno pareigas. Būdamas menininkas bei mokytojas žmogus turėčiau sakyti: kad man patinka tie skičiai, kurie apkranti sunkiausiu su tyrimu svariū, tačiau jau vien dėl to, kad juos reikia sunkiai ir ilgai repetuoti. O kuris iš mūsų mėgsta repetuoti? — aiškina jis su per dūtu rimtumu.

— "Priemiestiniuose traukiniuose" patinka ir man... Dėl šio ciklo skirtingos išpildymo formos ir simpatiškų ar juokingų situacijų, — įsijungė Juratė Jakšytė, kolektyvo veteranė, vaidintoja, vedanti susirašinėjimus su Montreali kvietėjais.

Parūpo užkabinti ir grupės naujokus arba jaunesniusius.

— Kas sugundė į Antrą Kaimą įsijungti?

— Jaučiau trūkumą nereikalingų rūpesčių. Ir kada "Kojak" buvo perkeltas iš trečiadienio vakaro į sekmdienį, ... — pradėjo aiškinti pirmametis Juozas Kapačinskas.

— Nusibodo ir man prie televizijos kiekvieną vakarą, — patvirtino pernykščių metų naujokė Danutė Noltaitė, šiais metais jau tvarkanti Antrą Kaimą išdą. — O ištikrųjų, tai nuo pat mažens norėjau vaidinti... Pasitaikė, kad pernai atsirado vieta vienai merginai, tai ir atėjau...

— Mačiau dvi ar tris Antro Kaimo programas, Patiko, o ypač, kai jie gerai vartoja lietuvių kalbą, — vėl kalbėjo Kapačinskas.

— Antram Kaimui talkininkauju jau devyni metai, įsijungiau tada, kai čia pradėjo vaidinti Vytautas Marčiukaitis, su kuriuo kartu gyvenome...

me... Patiko man jų tikslai ir siekiai. Pamačiau, kad tai labai mums reikalingas toks vienetas, — pasakoja Vincas Lukas, per eilę metų piešiantis Antro Kaimo plakatus, jų vaidinimų programų viršelius, o taipgi užkulisuose atliekantis dalį įvairaus techniško darbo.

— Tik ką grįžote iš New Yorko. Kokie ten išpuzdžiai iš tenyškėlių gastrolių?

— Į Amerikos teatro centrą važiuoti su savo programa mums yra didelė garbė, nors tai būtų ir gerokai off-off Broadway (tiksliau tariant Brooklynė...) Jei dar nebuvome kokio nors režisoriaus "atrusti", manau, gastrolės nebloggerai praėjo, — šypsosi Juratė.

— New Yorke bijojom labai, nežinodami kaip publika priims mūsų naują programą, kurios dar iš viso nė Čikagoje nebuvome vaidinę. Pasirodė, kad baimė buvo be pagrindo: publika tikrai šil-

tai priėmė... Iš newyorkiečių, su kuriais kalbėjau, teko išgirsti daug malonių žodžių. Kvietėjai buvo kiek nusivylę, kad publika per mažai pinigų paliko priebaro, — šnekėjo Eugenijus... — Turbūt todėl, kad New Yorke gerimai per daug kainuoja...

— Jus teko matyti ir Operoje dainuojant ir, operėlių pastatymuose, na ir koncertuose... Sakykite, koks pagrindinis skirtumas tarp dalyvavimo choruose, šokėjų rateliuose iš vienos pusės, ir Antrame Kaimo, — užkalbinau kažkelintų metų vaidintoją Juozą Aleksioną.

— Tai gilus klausimas... Klausimas su užtaisu, kaip sakoma Honore... Turėčiau pagalvoti prieš atsakymas...

Taip jis dar ir šiandien tebegalvoja... Gal atsakys atvažiuavęs į Montreali, kai susitiksimė gegužės 6 dieną Aušros Vartų parapijos salėje... Koreisp.

PAVASARIS

PAVASARIS NORTH WEST TERITORIJOS

Ateina ir praėina Velykos. Pavasarį paprastai žemės valymas, rasoda, nestatantys mišybos procesas. Aš tačiau užversu duris višai šitai rutinai, trivijai. Namuose jau yra pagrindinė tvarka, ir nėra alkanos reikantės žmogystos...

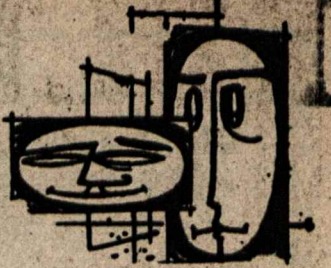
Saulėtas, vėsus, baltas pavasaris, kovo 28-ta. Sniegas šviežias, patirpsta idienojus, bet neužtektina, kad būtų purvo. Krosnis dar tebekūrenam ir daiktai sukrasti plaustai dabina vakarinę būvėnės sieną. Būvėnė yra Yukono Teritorijos gyventojų pastatas. Mes, naujovėlių statybų žmonės ir mūsų namai nebūtinai plytų krūvos. Namus jau atveža keltais, pastato juos ant parengtų pamatų ir taip miške užauga priemiestis, ateina civilizacija su gerais ir blogais atributais.

Mes ne dėl to esame čia. Žemės ir oro švara tačiau patraukia. Kai kas klausia, kodėl taip toli esate, kaip ten iš tikro yra? Labai sunku atsakyti. Žmonės tokie nepanašūs: skirtinga jų buitis, jų dvasinės atramos taškas. Kaip pušis be skujų, kaip Mes esame buvę ir gyvenę erškėtelis be žiedų.

dideliuose ir ne taip dideliuose miestuose, bet kiek aš atsimeinu, visuomet būdavo šitas slaptas troškimas iš jų kaip nors išskabinti. Kiti klausia ar mes kitai mintam, nes taip ilgai turime būti be saulės. Taip, dienos trumpos apie tris mėnesius. Vasarį saulė atkopta, ir taip būna su mumis ilgai maždaug spalio. Žinoma, kad žiemą daugiau miegam, skatoma, rankdarbiais, socialiniu bendravimu ir kūryba užsiteminėjam. Ne, maisto specialaus čia jokio nevartojam. Klimatas sausas ir sveikas. Žiemą vasarą atvira langas.

Nuo amžių čia gyvena kūrybingi žmonės, kurie perdavinėjo savo paveldėtą dvasios dovaną iš kartos į kartą. Materialistinė civilizacija čia dar nesugebėjo priglusti ar numarinti šitų natūralių kūrybinių impulsų nei sunaikinti tūkstančius metų puoselėtų tradicijų. Tai "prūlampa" ir ant naujakurių "baltųjų". Mes tragi jungiamės į kūrybinius ratelius ir skelbiame, kad kūryba yra natūralus visų žmonių paveldėjimas ir, kad ją apletpanašūs: skirtinga jų buitis, jų dvasinės atramos taškas. Kaip pušis be skujų, kaip Mes esame buvę ir gyvenę erškėtelis be žiedų.

KREIVI VEIDRODŽIAI

RAPORTAS

Pavasario išėjusi poezija:
Pavasario
Tyras dvelkimas,
Ausis kutena
Varliu kurkimas
Gandras po laukus
Sau stipinėja,
Ant augštu koju
Ir varlinėja.
Varles verkikes
Kurkia kukuoja,
Vis gražumeli
Gieda, rokuoja.
Ir kareiveliui
Pavasariui
Patvoriais vaikšto
Uostidams giles.

Rankas atmetes
Nosi pastates,
Džiaugias pro langa
Veida pamates,
Ne tiek tos giles
Rup kareiveliui,
Kiek ten už lango
Ta mergužele.
Visur gražumas
Tyras dvelkimas.
Pavasariui
Tai... pasiutimas!

(Iš Arėjo Vitkausko pirmojo Lietuvos karluomenės laikraščio "Tėvynės Gėrybės" — juokų).

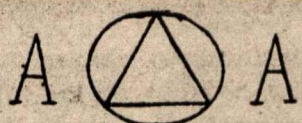
Migracija Floridon

— Dr. J. Kaškelis

(Tąsa iš praeito numerio)
Kadangi Florida yra virš 500 mylių ilgio, tai jostos klimatas, pradedant šaurine dalimi ir baigiant ty salų retezū pletuose, gerokai kinta. Procentintal imant, Floridoje daugtausta saulėtų dienų yra žiemą, kuomet tikurkaip tik yra jų mažtausta. Vidutinė temperatūra sausio mėn. svyruoja vidurdeni nuo 50 iki 60 štaurėje. O pte-tuose- 70 F. Vasaros klimatas yra palygintant visoj Floridoj vienodas. Tik kai kur naktys kiek vėsesnės. Iš IO valstijų, kuriose labiausiai staučia tornado/ sukurtų vėjų audros/ Floridoje jų yra mažtausta. Pav. Texas valstijoje vidutintai per metus jų esti 112 kartų; Oklaho-

moje- 58, Kansas- 50. Tuo tarpu Floridoj- tik 31.
Floridos subtropikinis klimatas suteikia galimybes per apskritus metus gėrėtis gamtos gyventmu. O atskryt gėrėjimusi valzdų bei idomų vietovių Floridoje yra be skatčiaus. Šalta istorinių vietovų, Florida pūna visokų pačios gamtos bei žmonių fantazijos sukurtų eksponatų: įvairiausi muziejai, sodai, parkai, Disney Land ir t.t. Visa tai suteikia žmogui pasigėrėjimo, pramogų, poilsio ir išsilavinimo. Floridoje yra įvairiausių vietų, kur galima laukti ar nuolat patogiai apsigyventi, pailsėti, atgauti ar sustiprinti sveikatą, prailginti gyvenimą, nenuobodžiauti ir pakankamai prašmatnybių apžinti.

Kadate mes kalbėdavome apie meną gražtats obalsats ir šuktats, nors mūsų paveldėjimui tai ir nebuvo reikalinga. Mes esame labai sena tauta su labai ilga kūrybine tradicija. Tai žinome iš savo kalbos ir iš surinktų senovinio meno turtų, senesnių negu Egipto piramidės. Reikia drąsos ir ištęsimos palaikyti ir ugdyti savyje prigimtą kūrybinį impulsą, begyvenant brutalų priešingybų atmosferoje, materialistinėje civilizacijoje iš visėnos pusės ir visų jos pasėkų iš kitos. Visur yra tendencija šitame amžiuje slopinti ir įvairius būdais kontroliuoti žmogui prigimtų dvasinių turtų sėją. Tai yra mūsų laukotarpio tragedija, ne kiek nemažesnė už oro ir vandens apnuodijimą. Už tai mes kuriame stekdami, teš kodami tiesos ir laisvės. Darome tai kiekvienas savaip, ne pagal vienoktos ar kitoktos unijos nurodymus. Mokykloje išmokstame rašyti, bet to neužtenka, kad taptumėm rašytojais. Tai tinka ir kitose kūrybos srityse. Nuostabu, kad žmonės čia šitai supranta. Menas auga iš mažiųjų sėklų. Daug kur nesudygsta, kitur jos nudžiūsta; bet kur suklesti, tai ti tr protingai išnaudoti būna tr galingas ir stebuklingas, kaip angelo neša — dar svarbiau — žmogut būti kartų kartoms. Aguona /bus daugau/

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATI, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI —
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ (Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbame lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjus pas mus nebebusi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.). Juozui S. 631-6834, Henrikuvi N. 277-7868.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO, PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Štorkvičius, 1053 Alouel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-9834

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI • VEDYBOS • KRIKSTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

W. LAPENAT

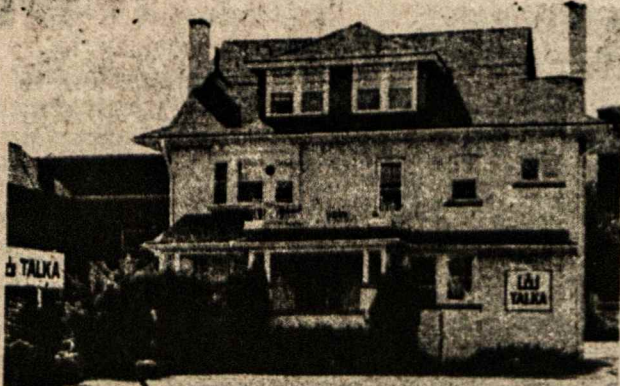
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

79 Woodfield Drive, Ottawa, Ont.

• PRIVATI INDUSTRIJINĖ IR KOMERCINĖ STATYBA,
darbas: atliekamos apžvalginės ir prieinamos kainomis.
• Engineering & designing potarnavimas.
• IN-GROUND Swimming Pool statyba (10 year warranty).
TEL. (613) 225-4001

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
term. depozitus 3 m. 8 3/4%
pensijų fondas 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 1/4%

Kun. L. JANUŠKOS IŠLEISTUVĖS

Vėlykų savaitėje privati parapijiečių grupė skubiai pradėjo organizuoti išleis-tuves vėkarui kun. L. Januš-ka, paliekančiam Hamiltoną. Organizavimas vyko telefo-niniais būdu ir pakvietimais. Vėlykų rytą prie bažnyčios išleis-tuvės buvo parapijos patalpose, Jaunimo Centro salėje, kovo 27 d. vakare. Prie vatšėmis paruoštų stalų susėdė per 200 para-pijiečių. Gausus jų skaitis ro-dė, kad kun. Januška buvo mylimas ir gerbiamas stie-los ganytojas. Gyvendamas Hamiltone, sąžiningai tar-na-vo Dievui ir Tėvynei. Bu-vo nuoširdus, pareigingas ir ramaus būdo kaip žmogus ir kaip dvasiškas, ir kaip lietu-vis — aukštaitis.

Pirmuoju kalbėtoju buvo pakviestas klebonas prelatas dr. J. Tadarauškas. Jis, tarp kita ko, pristatė kun. Januš-ka čia atvykęs iš Ro-chesterio, parapijoje jam rū-pestingai padėjęs dirbti sep-tynerius metus. Buvo many-ta, kad kun. Januška rasis galimybė tapti Delhi lietuvių parapijos vadovu / apte so km. nuo Hamiltono/. Prie-minė mūsų patapijos vatzdą, jam čia atvykus tr palygino su dabartiniu. Jam vadovau-jant tr parapijiečiams pade-dant, tiek buvę galima dar padaryti. Jis čia gyvena jau 30 metų, todėl jau jam reikėtų išvykti į ramesnį gyvenimą. Svečias kun. Tėv. Žilaitis, palinkėjęs sėkmės, išvykstančiam konfratui, papasakojo ilgą linksmą anekdotą apie vienuolius Pranciškonus, kaip jie apga-vė Dominikonus. Šis anek-dotas sukėlė daug juoko ir katučių pasakotui jį užba-l-gus. Parapijietis D. Stukas išvykstančiam palinkėjo daug sėkmės šimtoniečių vardu. Parap. K-to pirm. inž. Kšivickis iškė dovaną K-to

vardu, o E. Gudinskienė-or-ganizacijos vardu. Po to svečiai sugiedojo ilgai su-tų. Metų Pagaltai prie mikro-fono pakviestas šio vakaro kaltininkas kun. Januška tik padėkojo už šį jo pagerbimą, dovanas, tr vėl grįžo į savo kėdę. Mes glitkėjome, kad jis ką nors daugiau mums pasakys, ar bent savo nuota-kas papasakos, patirtas čia gyvenant bei apleidžiant mū-sų parapiją. Žodžiu, nesti-matė jame jokių emocinių ženklų, apleidžiant mūsų pa-dangę.

Vakaro gale prie mikrofo-no pastrodė trys parapijie-tės, pontos Kudabienė, Kal-vaitienė tr Stungevičienė. Jos padatnavo tr pakalbėjo ke-lis kupletus, kuriuos buvo sukūrusios specialiai šiam vakarui. Didžioji jų dalis, gal būt, kam nors tr nebuvo taip prie širdies, betgi susi-rinkusiųjų vis tiek buvo pri-imti gana šilta. Tas tris Papų Dėdienes reikėtų tik pasveikinti už gražią tr lats-vą kūrybą.

Hamiltono parapija anks-čiau jau yra turėjusi du vi-karu, kurių vienas čia yra išbuves apte metus laiko, ki-tas gi, apte pusantų metų. Kun. Januška bus sumušęs rekordą šiuo atžvilgiu.

Pagerbimas, kad tr pas-kubomis rengtas, bendrai paėmus, gerai pavyko tr sklandžiai praėjo. Užkanda taip pat buvo gera. Mėgė-jams buvo tr stipresnio gė-rimėlio, šalta to dar kavutės su skantais pyragėliais — padėka jų gamintojoms. Viešnagė vadovavo E. Gu-dinskienė.

Tai gi, gerai pasivaistinė, pas juokę tr atsiveiktinė su išvykstančiuoju, grįžime pa-tenkinti į savo namelius.

Baigiant, dar kartą reikla palinkėti kun. Januška geros sėkmės naujoje vietoje tr pasitaikius progai, nepa-miršti mūsų aplankyti.

Z. Pulnanauskas

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

DŽIAUGSMO ŠVENTĖS

Kasdieną vis aukščiau be-kildama saulutė pagaltai kur švies tr rodyt keltus a-mums visiems pažeria tr malonesnį, galvinantį sa-vo spindulį. Tuo pačiu ska-tina atbundenčią gamtą pirmuosius gyvenimui paky-lančius želmenis išstveržti, gyventi tr spinduliuoti besi-veržiančiam pumpurui.

Štai, šitame nuostabiame gamtos tr gyvybės parade, ne kartą mums tenka stab-telėti tr gūlti susimastyti, pažvelgti į nuetąjį kelią, stiprybės, ryžto nei išver-mės pasistėmus, naujo ga-tvaus oro krūtinių įtraukus, keltauti iki sekančio tr nau-jo rytojaus.

Kartais, vos besuspėję at-sipeikėti nuo kokio nors di-desnio visus mus sujudinu-sio įvykio, žūrtime, jau tr vėl kas nors beldžiasi į duris, čia pat netoliese mūsų brau-čia, savo stikrui mus traukia. Netip dar sentai praėjo visa eilė didelių tr brandžių sukačių — tai tikros didelės džiaugsmo šventės šios ko-lonijos lietuviškame guvent-me.

Įvairios mūsų organizaci-jos, grupės bei sambūriai, kiek sugebėjo, draugėn susi-būrė džiaugėti, gėrėjosi nu-veiktas darbais, žvelgė praetąjį kelią, mezgė savo darbų planus ateitai.

Mūsų spaudoje gana pla-čiai buvo pristiminta jau 30 metų šitame krašte išgyven-toji sukačių. Šie visų To-ronto lietuvių Namai jau trgi-paminėjo gan brandžią savo gyvavimo 25-ųjų metų sukačių. Pirmas tr didžiausias šios kolonijos lietuviško Kredito Kooperatyvas Parama tapio-gi jau peržengė savo gražios veiklos dvidešimtmetį, jį at-žymėdami puikiai banketu štuose Namuose.

Visų mūsų mylimas cho-ras "VARPAS" drauge su pra-ėjusiais metais garbingai peržengė savo gyvavimo 25-ųjų metų slenkstį, šią sukačių atžymėdami puikioju kon-certu.

Mes tik stebimės jų gele-žine išverme, nuostabi e-nergija, jų pasistventimu-pa-sistaukojimu datnos menai.

St. Kairio muzikintis Skau-tų Jaunimo Vienetas, repre-zentuoja mūsų tautinius muzikos instrumentus — kan-les, skudučius, švilpynes, taipogi jau įžengė į antrąjį dešimtmetį.

Tautinių šokių ansamblis "Gintaras", sporto klubas "Vy-tis", "Aušra" — visi paminėjo savo nepaistamos veiklos gražias, brandžias sukačių.

Tai tikros gražaus darbo, bendros veiklos tr pastangų šventės.

Visų šių grupių nuveikti dideli darbai tr trūkioja gar-

bingai mūsų Tautos pačių d-žtųjų reikalų grandinė, iš kur švies tr rodyt keltus a-telnančioms kartoms.

Štai, tik ką labai išku-mingai savo 25-ųjų metų jub-ilejų paminėjo šitame mieste lietuvių Pranciškonų, įkūrtoji tr gražiai jų vado-vaujami Pristiškėlio para-pija. Tai dinamiška, gerai organizuota, jaunatviškumu alsuojanti tikrųjų bend-ruomenė. Ši neeilinė su-kaktis, kaip tr pridėra tokiai parapijai, buvo nepaprastai išku-mingai paminėta pamal-domis, lietuviško stiliaus Trijų Kryžių Rūpintojėlių vienuolyno kteme pašventi-nimu, puikiai lietuvišku mu-zikiniu Kulgrindos pastaty-mu, kurį sukūrė muz. A. Jur-gutis Dainavos ansambliai iš Chicagos.

Ta pačia proga, Royal York viešbutyje įvyko tikrai neeilinė tr išku-minga puota, dalyvaujant vysk. Brizguli, Lietuvos Konsului dr. J. Žmuidzinskiui tr visai eilei garbingų svečių. Parapijos patalpose pastrodė tr lietu-viškas Lėlių Teatras iš Chi-cagos.

Ne už kalnų tr dar vienas, tikrai neeilinis šios koloni-jos įvykis.

Tai Anapilto, Lietuvos Kankinių naujosios švento-vės atidarymo išku-mės — paš-ventinimas. Tai pirmoji mū-sų atelvių bangos pastatyta bažnyčia šioje kolonijoje, tikrieji maldos namai, didin-gas tr įspūdingas lietuviš-kas centras. Čia pat tr lietuviškos kapinės — ramy-bės tr poilsio kampelis, pro-čiaėjusiems, pavargusiems tr suklupusiems mūsų gar-bingos tautos vaikams.

Tai tik didesnieji tr šiuo metu čia pas mus pasitai-kantys gyventiniai bei veiklos reikšmingi, tikros džiaugsmo šventės mums visiems...

PUIKUS "ATŽALYNŲ" KONCERTAS-BALIUS

Š. m. balandžio 8 d., šeštadienį, 7 v. v. LN Karaliaus Mindaugo tr Karalienės Mortos Menės įvyko "ATŽA-LYNŲ" metinis — pavasario koncertas-balius.

Koncerte dalyvavo visos trys "Atžalyno" grupės, susi-dedančios iš 70 šokių tr a-kordeonistų: Edvardo Luko-šaus tr Aldonos Biskytės, "Vasaros Garsų" trijulės tr estatių Kalev-Estienne me-niškos gimnastikos grupės.

Programa prasidėjo su e-fektingu atžalyniečių įbėgi-mu iš keturių salės kampų į salės vidurį. Šokėjams sus-tojus, programos pranešėja Vida Javaitė atidarė koncer-tą A. Baiktio įspūdingu ei-lėrašė Pavasario Linkė-jimai.

Toliau sekė "Atžalyno" gerai išplanuota programa, susi-danti net iš 3 dalių. Atžaly-niečiai pašoko 12 tautinių šo-kių tr dar vieną, visai nema-tytą šokį "Jievaro Tiltas". Kai kurie šokiai buvo palydinti "Vasaros Garsų" trijulės, pa-lėdami žūrovams dar di-desnį įspūdį tr pristatymą. Ypatingai daug ką sužavėjo mūsų jaunieji "piprai" savo mažais žingsneliais tr jude-siais išpūdydami jėms ne-labai suprantamus tr sun-kus šokus muzikos ritme. "Atžalyno" programa buvo ge-ral paruošta tr išbalansuota, tr geriausia, kokią teko ma-tyti.

Atskait matėsi geras šo-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
8 1/2% už pensijų ir namų planą
7% už taupymo s-tę
7 1/4% už spec. taupymo s-tę
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas
9 1/4% už mortgičius

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaujų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirtis atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West

Telefonai: 532-8723

Toronto, Ontario

ir 532-1149

M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačenės All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W.

TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais keliainių reikalais

betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

kėjų tautinių šokių pajutimas tr sutartimas gretose. Jau-tėsi jų patikėjimas savo jėgomis, kuris atena tik po ilgesnio pastrošimo. Pa-garba vadovė, mokytojoms tr šaukims šokėjams. "Vasaros Garsų" trijulė pa-datnavo 3 dainas: Klausyk širdies, Vasaros Naktis tr Motinos Valsas. Ši, palygi-nant jaunutę, muzikant, sava-mokslė grupę yra gerai su-sidainavusi tr daug žadanti ateltyje.

Malonų statgmeną padarė estatių Kalev-Estienne me-niškos gimnastikos grupė, išpūdžiusios solo tr grupi-nius pastrodimus. Matėsi grakštumas, darnumas tr jautėsi profesionališkumas, atliekant meniška gimnas-tikos kompozicijas.

Loterija, kaip tr visuomet, mūkliai tr organizuotai pra-vedė Walters Dauginis. Vertingiausią premiją — ne-šiojamą spalvotą televiziją, laimėjo Šalomėja Andriu-lienė. Trumpų tr ilgų ban-gų radiją laimėjo Prima Saplienė. Iš viso loterijoje buvo 20 vertingų laimėjų.

Programai pasibaigus, At-žalynas Tėv- Komiteto pri-mininkė Janina Bubulienė padėkojo gausiai atsilanku-siems svečiams už jaunimo parėmimą. Ji pakvietė į sceną vaikų grupės mokyto-ją tr programos pranešėją Vidą Javaitę tr vidurnės grupės mokytoją Dianą Bu-bulytę tr apdovanojo gėlėmis.

Kadangi "Atžalyno" vadovė tr vyresnųjų grupės mokytoja Sūlvija Leparskienė buvo iš-važiavusi į Chicago, ją atsto-vavo tr gėles priėmė Irena Daugintienė. Ilgi plojimai luidito, kad publika tam pri-tarė.

Toliau sekė skanti vaka-rinė tr šokių. Virš 400 rėnė tr apte 100 progra-mos dalyvių gardžtausi šū-tu tr šaltu maistu tr gėrėjo-si gera muzika. Ši gera nuo-

talka užkrėtė visus, sujung-dama jaunus tr vyresnius į vieną trukėmingą lietuviš-ką šeimą. Susitinkusieji su-tino, kad Broctus Sapys tr Algis Paulionis švenčt savo gimtadienius — išku-mingai sugledojo ilgai su-tusiojo.

Nuoširdi padėka priklauso "Atžalyno" vadovė, moky-tojams, akordeonistams, "Va-saros Garsams" tr estatių grupei Kalev, Tėvų Komit- -tul tr visiems tėvams, kurie ne tik leidžia savo vaikus šokti, bet tr pristdeda su daugybe darbo valandų prie koncerto paruošimo. Publi-ka tą visą gerai suprato tr parėmė "Atžalyną" savo gausiu atsilankymu.

Teodoras Stanulė

LIETUVIŲ NAMAI

Praetioje Sekmadienio Po-pietėje dalyvavo per 300 svečių. Knygoje pastrašė Eugentja Klupšienė iš New Jersey, USA, Toronto Vlado Putvito šaulių Kuopos steigė-ja tr šaulių Sąjungos garbės narė.

Gegužės 6 d. įvyks Toron-to Lietuvių Vyrų Choro kon-certas Karaliaus Mindaugo Menėje, 7:30 v.v.

LN Valdyba Chorui pasky-rė 100 dolerių auką, už ku-rį Vyrų Choras nuoširdžiai dėkoja.

Paramos Kredito Koope-ratyvo metinis susirinkimas įvyko balandžio 9 d., Kara-liaus Mindaugo Menėje.

Į banko valdybą perrinktas H. Stepatis, į paskolų komi-siją — T. Stanulis tr revizi-jos komitiją — A. Juocys.

Š. m. balandžio 11 d. įvyko LN Moterų, Vyrų, jaunimo tr visuomeninės veiklos valdy-bos narių bendras pastarti-mas apsvarstyti LN veiklos koordinavimą tr planavimą.

Nutarta šaukti antrą poe-dį balandžio 25 d., pakvie-čiant po du atstovus iš LN Moterų Būrelio, LN Vyrų, Jaunimo tr tris iš LN V-bos.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"ATŽALYNAS" tautinių šokių grupė šoka St. Petersburg, Fla. prie "Breakenridge" viešbučio.

6 psl.

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ
SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio 16 d. įvyko visuotinis metinis Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Chicago skyriaus narių susirinkimas, kuriame prezidento pirmininku buvo išrinktas inž. Kazys Karazi-ja, sekretoriumi Viktoras Motušis.

Pranešimus padarė VAR-PO' redaktorius Antanas Kučys, SEJOS administratorė Elena Rūkienė ir Varpininkų Leidinių Fondo pirmininkas Edvardas Boreiša.

Iš liaudininkų ALTos ir VILKO centrų veiklos pranešimą padarė inž. G. J. Lauzaskas.

Valdyba vienbalsiai per-rinkta ta pati, kas rodo, kad kalbos apie liaudininkų skilimą neturi jokio pamato.

Nutarta, kaip kasmet, liepos 4 d. suvažiuoti Faustinos ir Mečio Mackevičių so- dybą, o liepos 21 d. suruošti Vyčių salėje ir sodelyje vie- šą gegužinę.

Po susirinkimo visi buvo pavalšinti valdybos vicep- rės Elenos Rūkienės pa- ruoštais užkandžiais.

M. Tamulėnas į susirinki- mą buvo atvykęs iš Racines. plėmai, susirinkimas bu- vo darbingas ir praėjo labai tvarkingai. S. Paulauskas

• Ats. kpt. Stasys Paulaus- kas, skautas Vytis, baigęs Cicero Aukšt. Lituanistikos Mokyklą, iš Vietnamo karo grįžęs, apdovanotas šešiais medaliais, išrinktas Ameri- kos karo veteranų - VFW 9115 posto komandieriumi.

st. catharines

NIAGAROS PUSSIASALIO
POVILO LUKŠIO KUOPOS
VEKLA

Šių metų balandžio 16 d. įvyko Povilo Lukšio Šaulių Kuopos visuotinis susirinki- mas, kuriame buvo ap- svarstyti kuopai svarbūs klausimai.

Susirinkimą atidarė ir pravedė A. Šetikas, sekreto- rių susirinkimas pasitūlė sekr. P. Polgrima.

Svarbesnieji dienotvarkės

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS(Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

- PARDUODAMA NAUDOTOS MĀSINOS

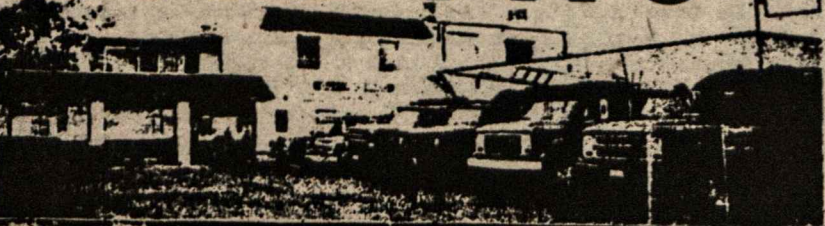
Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

GUY
RICHARD
ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patorijos ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

DARNI DAINA
DARNUS SUGYVENIMAS

Visi gyvename įtampos laikotarpį. Darbas dėl kas- dieninės duonos išsemia už- tektinai kiekvieną. Nežiūrint to. Aušros Vartų Choras varo savo darbo vagą abie- juose baruose.

Nėra lengvos užduotys, nes turi nemažai savo lū- valaikio pašvęsti choriniam darbui. Išmokti vieną ar k- tą naują dainą reikia pas- kirti ilgas valandas. Nesa- me profesionalai, kad ga- lėtume atsivertę gaidas, jas tuojau lengvai skaltyti.

Pradeda jaustis mūsų tar- pe lyg ir nuovargis ar apa- tija. Viena iš priežasčių - tai girdimi išmetinėjimai, kad choristai nesilanko or- ganizacijų parengimuose. Būtų nepaprastai gera ir malonu mums juose lankyti ir kartu nerūpestingai pra- leisti laiką. Jei po balio mes būtume laisvi taip, kaip ir kiekvienas iš jūsų. Deja, ši- tokio liuksuso choristai ne- turi. Iškyla konfliktas. Pa- reigos jausmas sako: kaip bus su rytojaus giedojimu ir ar mano balsas nebus užki- męs, ir pan. Neužmirškime, kad choristai gieda sumos laikui beveik ištiesus metus, su trumpa vasaros pertrau-

punktai buvo: 1) Tradicinės Joninės, 2) Uniformų suvie- nodinimas ir 3) Įsijungimas į Pabaltiečių Lygą lietuvių, latvių ir estų.

Kadangi šiais metais To- ronte vyksta didelė visų lie- tuvių šventė - PLDienos - tai ir šaulių tradicinės rengia- mas Joninės yra susiauri- namos, bus švenčiamos še- myniškai, p. p. Belinų ūkyje, 25 birželio, sekmadienį.

Uniformas nutarta suvie- nodinti. Tie, kurie jų visai neturi, tegu kreipiasi į ūkio reikalų vedėją išd. K. Galdi- ką.

Įsijungimas į Pabaltiečių Lygą atidėtas svarstyti se- kančiam susirinkime, kuris neužilgo įvyks ir bus visu- tinas - metinis.

Susirinkimas buvo skait- lingas ir darbingas. P. Polgrimas

ka.

Ką jūs pasakysite, kada giesmė bus išpildyta blogai, jei scenoje daina reikiamoje aukštumoje neskambės? Pa- tys pirmieji ateisite su kri- tika...

O sąlygas repeticijoms neturime per daug idealias, nes beveik kiekvieną sekma- dienį kuri nors organizacija ką nors salėje ruošia (sek- madeniai yra didžiausias choro darbmetis). Deja, mes tada turime rasti sau vietą kitur. Mes nesis- kundžiame - bet vis dėlto, pa- liekame kampioninkais. Jeigu drįstame paaimanuoti, tai nevisada gauname labai kul- tūringą atsakymą...

Vilniaus, kad tas apibūdi- nimas padės išskaidyti su- sidariusią negatyvią aplinką. Turėtume džiaugtis, kad šioje kolonijoje turime pa- sišventusių - tiek jaunų, tiek ir vyresnių chorisčių - cho- ristų. Būtų labai džiugu, kad įsijungtų daugiau jaunų bal- singų žmonių į mūsų choro eiles, kurie nebijotų atsiduo- ti dainos menui ir pašvęsti savo laisvalaikį šioje dai- nuojančioje šeimoje.

Mūsų chorui reikia ir fi- nansinės paramos, nes be- dirbdami tautinį darbą, ku- ris nėra apmokamas, esame visiškai išsisėmę. Kiekvie- ną kartą turime lįsti vis gi- liau į savo apytuštes kiše- nes. Ypatingai, kada iš šei- mos chore dalyvauja 2-3 as- menys. Pasidaro nepakella- ma našta, kuri gali šį gražų dainuojantį vienetą visiškai paklupdyti.

Mums reikia jūsų paramos nes artėja choro išvyka į Lietuvos Dienas Toronte. Iš- vyksams visuomet tenka net kėlionės išlaidas apsiskirti. A. Keblys

TAUTA PRAGYVENA...

(Atkelta iš 3 psl.)

mus, 1941 m. suklūmą, Ger- mantizacijos Planus, tuolat- kine mūsų slapta spaudą, Lietuvos komunistinį "išva- davimą" 1944 m., lietuvių, Vokietijoje atsidūrusių "re- patrizacijos" bandymus ir kt. Vaidinčių lapuose sukre- čiančiai paveikta žūrovus lietuvių tremtinių nuotrau- kos ir vaizdai Sibire, ten veikianti religinė praktika, maldaknygės, kapai sniegy- nuose ar tundrose. Kai kas parodos nuotraukose iš Si-

biro atpažino savo artimuos- tus. Kiti vaidinčiai lapai- kėlė mūmose kovos ryžtą, stebint R. Kalantos auką, Si- mo Kudirkos šuolį į latsvę, Nijolės Sadūnaitės ar kitų disidentų herotizmą. Pasir- piktinimą iššaukė vaizdai ar- pie sunaikintus mūsų latsvės simbolus ar paminklus, a- ple išniekintas šventoves, a- ple štaulų bažnyčios gaisrą, kurio okupantai neleidė už- gesinti, apie Ratinų ir Pra- veniškių kankintus. Pagarbą ir nuostabą iššaukė vaizdai apie mūsų partizanus su Daumanto-Lukšos išstatyto- mis knygomis apie buvusią BDPS or dabartinę rezisten- ciją.

Kai sustelkęs stebėjau šią parodą, visur mačiau tik susiirgintų ir rimtų žū- rovų veidus. Daug kas man tvirtino, kad apie kovojan- čios Lietuvos kančią ne kar-

tą yra girdėjęs ar skatęs, bet pilnutinį dabartinės Lie- tuvos ir jos išelvų Vakā- ruose ryžtą vaidzdžiaustai pamatęs tik čia, dabar - pa- rodoje. Būdinga, kad tiek lietuvių kančia ir kovoja dėl išilaisvintimo. Jų visoker- tiškos pastangos negali nu- etti veltui. Todėl visa tai kelta ir stiprina mūsų viltis, priduoja naujų jėgų už hu- manišką - kultūringą - pras- mingą ir vertą aukos kovą už latsvę.

• Antanas ir Kazė Keršiai- yra susirgę ir net vienoje ligoninėje gydomi. A. Ker- šys šiomis dienomis jau su- grįžo į namus. Jie išsikėlė prie Golden Lake, Val David. • Vincas Bilevičius. Lietu- voje buvęs Kooperatyvų Centro aukštas valdininkas, yra susirgęs ir guli Royal Victoria ligoninėje. • Sūnų ir Dukterų D-jos 50- čio sukakties proga įvyks Banketas gegužės mėn. 20 d. Šv. Kazimiero parap. salėje.

PAVASARIO

BALIUS

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
1978 m. gegužės mėn. 6 dieną

1:30 val. po pietų

- ŠOKIŲ MARATONAS

7:00 val. vakare

- BALIUS

PROGRAMA - "ANTRAS KAIMAS" -
(iš Čikagos)

KAVA su pyragais

- ORKESTRAS - LOTERIJA - BARAS

Įėjimas - suaugusiems \$6.00,
studentams - \$5.00,
maratono šokėjams - \$4.00.

Rengia - Lietuvių Jaunimo Sąjunga,
Montrealio Skyrius

Penktadienį, gegužės 5 d. 8 val. vak.
Seselių Namuose "Antra Kaimo" prie-
vaizda - Algirdas-Titus Antonaitis
skaitys paskaitą. Kviečiame visus
Lietuvius atvykti. Įėjimas \$1.00.

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

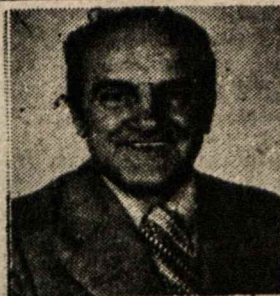

KEITH BUILDING MAINTENANCE

NAMŲ REMONTAS

Taisymas stogų, įvairiausi dažymo ir kiti darbai -
Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas
Leoną Gurecką 366-2548.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.

SKAMBINKIT -

\$1 kolnėms-
pristatant
ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin/ corner 5e ave 7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Bayne 365-1143

2955 Allard Street, Ville Emard
766-2667.

366-7818

SAUMONT DAIGNEAULT

ESPO

LA SALLE AUTOMOBILE INC.

7635 Boul. LaSalle, LaSalle, P.Q.

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės(Body) taisymas ir

dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės -

De LaVerendrye, pr'e Lapiere vandens kanalo. Tel. 365-3364.

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD.

CHATEAUGUAY

TEL. 691-4700

5784 VERDUN AVE.

VERDUN, QUEBEC

TEL. 767-9950

MODERNIOS KOPLYČIOS

Jetté & Frères

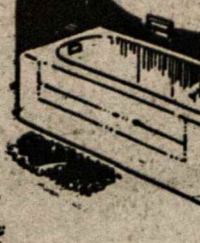
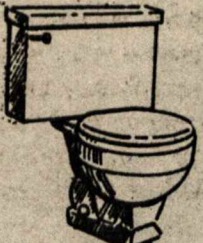
VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių prie- monių pardavimas ir įren- gimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuoma- vimui karšto vandens tie- kimą, Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Liée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

NL SPAUDOS BALIUS — VISŲ BALIUS

BALANDŽIO 29 d.,
SEŠTADIENIS —
SV. KAZIMIERO
PARAPIJOS
SALĖJE —

Pradžia — 7 val. vakaro su Toronto Lietuvių Namų MOTERŲ DAINOS GRUPĖS
ispildoma programa, Ąkompnuojant montrealietei Aidai Norkeliūnaitei.

● **KARŠTAVAKARIENĖ — BARAS — ORKESTRAS —**
LINKSMI ŠOKIAI !

● **DIDŽIOSIOS LOTERIJOS** — 20" spalvotos televizijos, tautinio
kostiumo, tapyto ir iš medžio
paveikslų ir iš šaknų
skulptūros laimėjimų
paskirstymas.

● **MAŽOJI LOTERIJA** ir kiti vakaro įvairumai,
lėjimo bilietai \$6, jaunimui — studentams — \$4.

NL Spaudos Bendrovės Valdyba

Tony's Photo Studio nuotraukoje iš 1976 m. Spaudos Baliaus rengimo komisijos dalis. Iš d. šinės Albertas Norkeliūnas, J. Aspavičius, J. Petrulis (koordinatoriūs), K. Petrulienė, H. Adomonis, Pr. Paukštaitis ir K. Martinėnas.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui
tik už \$7.00 metams !

Prašome iškirpti ir prisiųsti
su virš nurodytu
prenumeratos
mokesčiu.

Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Spaudos Baliaus reikalu:

Kai beliko kelios dienos
iki Spaudos Baliaus, tai be-
liko tik ruošti jį atvykti.
Atrodo, kad savaitgalio oras
bus palankus ir iš toliau at-
kellaujantiems. Nebus dar
peršilta, ir dar per anksti
išvykoms iš miesto, tad bus
malonu pasimatyti erdvoje
šv. Kazimiero parapijos sa-
lėje.

Kiek girdėti, žada atvykti
svečiai iš Bostono — Adoma-
vičiai su dukromis, kai kas
žada būti ir iš Hartfordo,
o iš Toronto be gerbiama
programos išpldytojų — Lie-
tuvų Namų Moterų Šešetuko

— dar atvyksta J. ir V. Skre-
butėnai ir kt. Taip gi ir iš
St. Catharines pasižadėję
dalyvauti J. M. Paukščiai, J.
Šarapnickas, o gal ir dar
daugiau kas. Kartais ir ne-
tikėtai, nesirengiančius iš
anksto, Spaudos Baliaus pa-
trauks.

Spaudos Bendrovės Valdy-
ba, šių metų Baliaus rengė-
jai, visokeriopai pasiruošę
svečius iš arti ir iš toli su-
tikti. Vakaras prasidės
punktualiai 7 val. v. menine
programa ir tuoj po jos —
karšta vakarienė, muzika,
šokiai. Didžioji ir Mažoji
loterijos vyks nesutrukdant
vakaro linksmosios dalies,
kuri tęsis iki vėlyvos nak-
ties. Tad, iki pasimatymo !
P. S. Vakaro loterijai do-
vanas dar prils salėje va-
karo pradžioje.

NL.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENE
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENE
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A. S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON — R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite — Free delivery

366-9742

365-0505

Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

ADVOKATAS

R. J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų - 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J. P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS
"LITO" VALDYBA, KOMISIJOS IR NARIAI REIŠKIA
NUOŠIRDŽIĄ PADĖKĄ

ALFONSUI VAZALINSKUI,
UŽ "LITUI" PADOVANOTĄ TAIP PLIKIAI NUTA-
PYTĄ A. A. PR. RUDINSKO PORTRETĄ.
"LITO" VEDĖJA R. PIEČAITIENĖ

SLA 123 KUOPOS narių svarbus susirinkimas įvyks gegužės
mėn. 7 d., tuojau po 11 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos salė-
je. Susirinkime dalyvauti yra kviečiami ir ne nariai.

M. Juodviršis
SLA 123 kuopos sekretorius.

Sol. BIRUTĖS KEMEŽAITĖS naujai išleista plokštelė
"Operų Arijų Rečitalis" su Romos Operos Simfoninio Orke-
stro palyda, jau galima gauti pas platintoją V. A. Aušrotę, =
29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5 Canada. Kaina \$7.00.
Jau yra išėjusi antroji laida B. Kemežaitės pirmosios
plokštelės "Lietuvių Kompozitorių Solo Dainos", kaina \$6.00.
Užsakymus galima siųsti: G. Kulikauskienai, 6527 So.
Maplewood, Chicago, Ill. 60645 USA. arba B. Kemežaitėi, —
7124 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629 USA.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

● NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !

● NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !

● MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU ĮŠIMTAMI JŪMS,
PASITARNAUS !

● UŽEIKITE ! ĮŠITIKINKITE !
PASINAUDOKITE !

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU
Managėriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(at the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J. A. V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460.
Res. 366-7041

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT — FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

● Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra
aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
● Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE — 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmeninės	10.5%
Taupomasis s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.0%
Už pensijų planą	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 1 metams	8.75%	Investicines nuo	10.5%
Termin. ind. 2 metams	9%		
Termin. ind. 3 metams	9.25%		
Duoda nemokamą gyvybės apdrau- dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus tiguosius sa-
vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.